

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladjena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 on može da ostane do subote, no svjedok je tu i on može da kaže što treba, ako
2 je moguće, no kol'ko sam ja shvatio, da ako sutra mora da bude ovdje, da će on
3 biti.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

5 Gospodine Milovančeviću, vrlo kratko, da li imate išta o tome da kažete?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude. Oprostite. Jednostavno, mi smo zatečeni
7 ovim predlogom. Ništa do sada nije najavlјivalo da će se dogoditi ovakva

8 situacija. Tužilaštvo je pri tome predvidelo da će završiti unakrsno ispitivanje
9 sa drugom večerašnjom sednicom. Radi se, dakle, o jednom pogrešnom proračunu.

10 Ono što je bitno za nas, radi se o svedoku izuzetnog značaja. Mi svedoka koji je
11 bio na terenu koji je predmet optužbe i u periodu koji je obuhvaćen optužbom, u
12 ovolikom obimu, sa ovakvim obrazovanjem, sa ovakvim poznavanjem stvari, do sada
13 nismo imali. On je vrlo važan svedok za Odbranu. Ovaj predlog za produžetak
14 unakrsnog ispitivanja, ne za produžetak sednice... znači da nam se skraćuje
15 pauza za odmor između sednica. Mislim da to je nešto što stvara neravnopravne
16 uslove u odnosu Odbrane i Optužbe kada se pristupa ispitivanju ovog svedoka.
17 Dakle, mi nemamo mogućnost da pod uslovima pod kojima i Tužilaštvo ispitivalo
18 ovog svedoka i mi ispitamo ovog svedoka. Tužilaštvo je radilo u normalnom ritmu:
19 sednica - sat i petnaest minuta.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja ne shvatam kako to kraće pauze
21 mogu učiniti da imate nejednake uvjete. Međutim ja uzimam ono što ste rekli da
22 je Tužilaštvo trebalo duže nego što su rekli za ovog svjedoka. Međutim
23 Tužilaštvo nije samo u ovoj greški. I Obrana je djelomično ta koju treba
24 kriviti. Sjetit ćete se da je početkom svjedočenja ovog svjedoka gospoda

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koršteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Richterova izrazila svoje... se ispričala svjedoku zato što je morao da čeka
2 toliko dugo, a to je zbog toga što je unakrsno ispitivanje prethodnog svjedoka
3 trajalo toliko dugo, koje ste Vi vodili, gospodine Milovančeviću. Od krajnje je
4 važnosti da završimo sa ovim svjedokom i ja ne želim da trošimo više vremena
5 raspravlјajući o ovom pitanju. Ja bih htio da pokušamo što je moguće prije da
6 predemo na rješavanje tog problema.

7 G. MILOVANČEVIĆ: Sud vodi i glavno ispitivanje i unakrsno ispitivanje,
8 odnosno, /?kod provođenja/ načina na koji se to radi. U ovoj situaciji
9 okrivljavati nas za ovaj... ovu trenutnu situaciju, mislim da ne bi bilo sasvim
10 u redu. Naše krivice nikakve nema. U ovoj situaciji nama dodatnih 20 minuta na
11 štetu našeg odmora nije potrebno, časni Sude. Hvala Vam na toj ponudi. Ja
12 predlažem da sednice traju sat i 15 minuta. Odbrana će se kretati u okviru
13 vremena kojim raspolaže. Ali neka bude zabeleženo da se uoči unakrsnog
14 ispitivanja menjaju okolnosti pod kojima Odbrana da unakrsno ispituje svedoka.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću. U
16 redu. Vijeće će donijeti sljedeću odluku: pokušat ćemo da što je moguće i koliko
17 je moguće izademo u susret svjedoku da završimo danas, međutim, to zavisi od
18 toga da li su svi raspoloživi, a kad kažem "svatko", tu mislim na tehničare,
19 prevodioce i sve druge.

20 [Suci vijećaju]

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pod pretpostavkom... No, ustvari,
22 neću ništa prepostavljati... Da prije provjerim sa svima, ljudima iz
23 Sekretarijata, prevodiocima, tehničarima i AVS-om... - ako bismo pokušali da
24
25
26
27
28
29
30

1 zasjedamo duže, da li bi to bilo u redu sa prevodiocima? Znači, čuli smo da je u
2 redu. Znači, onda ćemo i zasjedati na taj način. Radit ćemo do 15.45h danas.
3 Onda ćemo imati pauzu do 16.05h. To će, znači, biti pauza od 20 minuta.
4 Počinjemo s radom u 16.05h i zasjedamo do 17.35h. Potom ćemo imati pauzu do
5 17.55h. I onda ćemo raditi od 17.55h do 19.25h ili 19.30h. Ne duže od toga.

6 Hvala vam mnogo. Gospodine Kirudja, Vi se sjećate, no ipak moja je
7 dužnost da Vas podsjetim da ste još uvijek vezani svečanom izjavom koju ste dali
8 na početku svog svjedočenja, da ćete govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
9 drugo osim istine.

10 SVJEDOK: CHARLES KIRUDJA [nastavak]

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodo Richterova?

12 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Prije nego što
13 počнем, htjela bih da zatražim da se uvrsti u spis dokument 887 prema pravilu
14 65ter o kojem smo raspravljaljali prije pauze jučer, a ja nisam uspjela da zvanično
15 zatražim njegovo uvrštavanje.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Znači, broj 887 prema pravilu 65ter
17 se uvrštava u spis. Molim da mu se dodijeli broj.

18 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti broj 764, časni Sude.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite.

20 Ispituje gđa Richterova: [nastavak]

21 P: Gospodine Kirudja, jučer smo prešli u 1994. godinu. Htjela bih da Vas
22 pitam sljedeće: tokom 1993. i 1994., jeste li učestvovali ili jeste li
23 primjetili bilo kakve... ili posmatrali bilo kakve pregovore između Hrvatske i
24 Republike Srpske Krajine?

25 SVJEDOK: [simultani prijevod] To je bio dugi proces u kojem smo

26

27

28

29

1 učestvovali iz Krajine i to je bilo izvan zemlje gdje su nas pregovori odveli do
2 Ženeve, do Beča i natrag. Ja sam učestvovao u cijelom procesu.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo da Vas prekinem. U interesu
4 vremena, zamolit ću Vas, gospodine Kirudja, da pažljivo slušate pitanja i da
5 odgovorite dovoljno da date odgovor na pitanje, ali nemojte davati duga
6 objašnjenja koja nisu nužna.

7 I kontrolišite svog svjedoka, gospodo Richterova.

8 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Hvala.

9 P: Bez spominjanja previše detalja, na osnovu Vaših opservacija, kakav
10 je bio stav gospodina Martića prema tim pregovorima?

11 O: On nije bio direktno uključen u pregovore.

12 P: Jesu li svi ti pregovori vođeni bez njegovog sudjelovanja?

13 O: Da.

14 P: Da li znate da li je sa svog položaja, kao predsjednik, mogao biti
15 uključen ili utjecati na rezultate pregovora?

16 O: Prema kraju, pregovori su strukturisani na takav način da su pred
17 kraj, vođe iz Knina uključeni u pregovore.

18 P: A kakav je bio njihov stav prema tim pregovorima pri kraju tih
19 pregovora? Da li je bilo ikakvih uspješnih sporazuma?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne.

2 P: Koji je razlog?

3 O: To je vrlo teško precizno izraziti riječima. Ali, s jedne strane se
4 činilo kao da će ti pregovori biti uspješni, a sa srpske strane izgledalo je da
5 nisu uspješni.

6 P: Šta mislite pod tim?

7 O: Po mom shvatanju, imajući na umu komentar da neću davati...
8 predsedavajućeg sudije da ne ulazim u duga objašnjenja... ja ne znam kako da
9 učinim da Vi shvatite sljedeće: da su pregovori bili strukturirani na određen
10 način da se dođe do određenog zaključka, a kada je izgledalo da je taj zaključak
11 otprilike tu negdje da se postigne, tada bi se Srbi na neki način povukli; nisu
12 željeli da nastave dalje.

13 P: Hvala. Sada bih željela da se svjedoku pokaže dokument ne po listi
14 65ter već ERN broj 00311012. Prije nego što se taj dokument pokaže, željela bi
15 da pitam sljedeće: Vi ste nam već rekli da ste u određenom trenutku 1994. bili
16 poslani na određeni položaj u Beograd? Je li to tačno?

17 O: Da.

18 P: Na koji ste položaj otišli?

19 O: Imao sam dvije titule. Prva je bila "delegat specijalnog predstavnika
20 generalnog sekretara". Tu sam političke odgovornosti i direktno sam raportirao
21 specijalnom predstavniku generalnog sekretara u Beogradu i Crnoj Gori u
22 Podgorici. A druga titula je bila - ja sam bio također koordinator za civilne
23 poslove, znači, CAC. Imao sam te dvije titule.

24 P: Mislim da nemamo točno stranicu, no trebalo bi da bude... zadnje

25

26

27

28

29

30

1 četiri brojke bi trebalo da budu 1012.

2 Da li Vas je ovaj položaj doveo do toga da prisustvujete određenim
3 sastancima na kojima su bili prisutni gospodin Milošević i gospodin Martić?

4 O: Da.

5 P: Molim Vas da pogledate ovaj dokument. On nosi datum 24. novembar i tu
6 se kaže: "Sastanak u Beogradu sa predsjednikom Miloševićem i gospodinom
7 Martićem". Jeste li Vi bili prisutni na tom sastanku?

8 O: Koji je datum sastanka?

9 P: Datum sastanka, prema tekstu u paragrafu 1, kaže se: "Jučer...", a
10 pošto je datum dokumenta 24-ti, znači da je sastanak bio 23-ćeg.

11 O: Da, taj dokument pokazuje da sam bio na tom sastanku.

12 P: Da li ste mogli da sada pročitate ovaj dokument?

13 O: Mogu li da vidim cijeli dokument? Možete li ga malo spustiti?

14 P: Zamolila bih da se dokument pomakne malo na ekranu kako bismo mogli
15 da ga vidimo i da pogledamo i druge strane.

16 O: Da, sjećam se ovog sastanka.

17 P: Kada ste pogledali ovaj dokument, da li on točno iznosi ono što je
18 bilo na sastanku na kojem ste Vi sudjelovali?

19 O: Da.

20 P: Možete li da nam kažete šta ste primijetili, ako ste išta primijetili
21 tokom tog sastanka, o odnosu između gospodina Martića i gospodina Miloševića?

22 O: Sadržaj ovog dokumenta odnosi se na vazdušne udare u aerodromu
23 Udbina. NATO je izvršio udare na taj aerodrom. Bilo je mnogo intenzivnih

24

25

26

27

28

29

30

1 osjećanja o toj akciji NATO-a sa srpske strane i postojala je velika zabrinutost
2 o akcijama Srba koje su dovele do toga da NATO poduzme ovu akciju. I zapovjednik
3 snaga u to vrijeme, Delaprel, se također brinuo zbog tih incidenata i diskusija
4 je zbog toga bila dosta napeta sa gospodinom Akashijem koji je pokušavao da
5 dobije određena razjašnjenja o događajima koji su doveli do vazdušnih udara kao
6 i o posljedicama ovih vazdušnih udara. Gospodin Milošević je također pokušao da
7 omogući određeno razumijevanje između onoga što se dogodilo i što je UN,
8 predvođen gospodinom Akashijem govorio, i to je ustvari bila situacija u kojoj
9 je gospodin Milošević pokušavao da izgledi ono što se činilo da je nedostatak
10 razumijevanja događaja koji su doveli do udara i nakon udara, s jedne strane
11 između UN-a i s druge strane, gospodina Martića koji je bio odgovoran za te
12 snage.

13 P: Gospodine Kirudja, možemo li se sada usredsrediti na odnos između
14 gospodina Miloševića i gospodina Martića, onako kako ste ga Vi primijetili bilo
15 tokom ovog sastanka ili u neko vrijeme, bilo koje vrijeme prije ili nakon toga.
16 I kakva je bila evolucija, kakav je bio razvoj njihovog odnosa?

17 O: Na osnovu broja sastanaka koje sam imao sa gospodinom Miloševićem na
18 kojima nije... a gospodin Martić nije bio na svima od njih... - ali, na osnovu
19 onih na kojima je bio, odnos je u početku bio takav da je Milošević pokušavao da
20 postigne određeni cilj, određeni ishod vezano za područje koje se zvalo
21 Republika Srpska Krajina. Konkretno, i vrlo ukratko, njegova je vizija bila da
22 bi se moglo pregovorima doći do toga da to bude nezavisno područje u okviru
23 Hrvatske. Izgleda da je on vrlo pažljivo vodio prema tom ishodu i svaki puta
24 kada se nešto dogodilo na terenu što nije bilo u skladu sa tim gledištem, on je

25

26

27

28

29

30

peta, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 pokušavao da vodi gospodina Martića prema tom cilju. To je funkcioniralo neko
2 vrijeme i do određene tačke kada su se razdvojili zato što je gospodin Milošević
3 očekivao određene rezultate, a na terenu su se događale stvari koje su negirale
4 te rezultate, pa su se onda razišli.

5 P: Zamolila bih da se ovaj dokument uvrsti u spis.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se uvrštava u spis. Molim da
7 mu se dodijeli broj.

8 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 745.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Još jedanputa, gospodine Kirudja.

10 Molim Vas da slušate vrlo pažljivo pitanje i odgovorite ono što se u njemu
11 traži.

12 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Ovim sam završila svoje glavno
13 ispitivanje.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Gospodine Milovančeviću?

15 Unakrsno ispituje g. Milovančević:

16 [Svjedok odgovara putem prevoditelja]

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] I Vas bih također podsjetio da
18 kontrolirate svog svjedoka, da postavljate vrlo koncizna pitanja i da dobijete
19 odgovora, a da ne držite govore prije nego što postavite pitanje. Mi ćemo paziti
20 na vrijeme. Sada je 14.38h otprilike. Upozoravamo Vas, gospodine Milovančeviću,
21 da ćemo Vas... da ćete se morati pridržavati striktno vremena koje je trebalo
22 Tužilaštvo za glavno ispitivanje. Možete da krenete.

23 G. MILOVANČEVĆ: Hvala na upozorenju, časni Sude. Razumeo sam ga. Sa
24 jednom neizbežnom napomenom: mi ovakvog svedoka, ovakvog obrazovanja i ovakve
25 funkcije... i ovakvog svedoka iz prve ruke do sada nismo imali. Niti na listi

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzija na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Tužilaštva postoji ovakav svedok. Ono što svedok može da nam saopšti vezano za
2 Vanceov plan i za situaciju na celom terenu u ovom periodu je takvog značaja i
3 takvog sadržaja da to eventualno može dovesti i do prekoračenja ovog vremena,
4 ali se nadam da bi to bio opravdan razlog. Hvala Vam lepo. Vodiću računa u
5 svakom slučaju, o Vašoj instrukciji.

6 P: Poštovani gospodine Kirudja, dobar dan. Ja sam advokat Predrag
7 Milovančević, branilac optuženog Milana Martića. Vi ste verovatno upoznati sa
8 situacijom da sada počinje faza Vašeg ispitivanja koje se zove unakrsno
9 ispitivanje. S obzirom na Vašu školsku spremu, na Vaše vrlo visoko obrazovanje,
10 s obzirom na Vaš dugogodišnji staž u Ujedinjenim nacijama i na dugogodišnje
11 prisustvo na celoj teritoriji, gotovo celoj teritoriji koja je obuhvaćena ovom
12 optužnicom, ja ču postavljati pitanja koja su nam bitna za razjašnjenje. Ja Vas
13 molim da imate strpljenja za naša pitanja i unapred sam Vam zahvalan na
14 razumevanju. Takođe Vas molim i da vodimo računa o upozorenju koje nam je dao
15 časni sudija Moloto u vezi sa efikasnošću rada. Hvala Vam unapred.

16 Osnov za Vaš dolazak na područje bivše Jugoslavije, gospodine Kirudja,
17 bio je takozvani Vanceov plan. Vi ste objasnili da je tim planom bila predviđena
18 mirovna operacija u Jugoslaviji. Da li sam u pravu kada kažem da je taj plan
19 predviđao dve komponente: vojnu i civilnu. Vojnu koju su činili pripadnici
20 UNPROFOR-a, 10.000 naoružanih vojnika koji su imali streljačko naoružanje,
21 oklopna vozila i helikoptere i civilnu policiju, oko 500 posmatrača, nešto više
22 od 10.000 ljudi? Da li sam u pravu kad to ovako kažem?

23 O: Hvala, gospodine Milovančević. Da, misija se sastojala od ovih
24 elemenata koje ste spomenuli. Što se tiče brojki, ne mogu tačno da se sjetim da
25 li je bilo 10.000 ili manje hiljada, ali su to bile ove komponente koje ste Vi
26
27
28
29
30

1 spomenuli.

2 P: Hvala. Kada se govori o ovom Vanceovom planu - on je kao dokument
3 ovde već uveden u postupak od strane Tužilaštva u toku Vašeg glavnog ispitivanja
4 - da li njegovi bazični principi, pogotovo mislim na generalne principe,
5 predviđaju da mirovna operacija Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji treba da stvori
6 uslove mira i bezbednosti za pregovore o sveopštem rešenju jugoslovenske krize,
7 bez prejudiciranja ishoda ovih pregovora?

8 O: Tačno.

9 P: Hvala Vam. Ova obaveza da mirovna operacija u Jugoslaviji ne
10 prejudicira ishod pregovora, da li isključuje pravo ili pak mogućnost da
11 pojedini pripadnici UNPROFOR-a ili UNCIVPOL-a očekuju unapred neki politički
12 ishod ili da čak učestvuju u aranžiranju takvog ishoda? Ja smatram da je takvo
13 njihovo ponašanje potpuno neprihvatljivo. Da li se i Vi sa tim slažete? Naravno,
14 oprostite, uz pretpostavku, ako bi ga bilo. Govorimo o takvoj situaciji.

15 O: Gospodine Milovančeviću, Vaše pitanje je malo teško za mene da ga
16 razumijem. Ja ne znam šta Vi mislite kada kažete da isključimo određene članove
17 UNPROFOR-a ili UNCIVPOL-a - ne razumijem taj aspekt Vašeg pitanja.

18 P: Oprostite mi, gospodine Kirudja, ako je pitanje bilo nejasno. Mislio
19 sam da Vas pitam ovo: dakle, da li je ova ovakva, ovakav sadržaj i zadatak
20 misije Ujedinjenih nacija, mirovne misije, tražio potpunu neutralnost osoblja i
21 zahtevao od njih da ostvaruju samo taj zadatak, očuvanja mira radi stvaranja

22

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioča na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 uslova za mirne pregovore o ishodu jugoslovenske krize. Da li je samo to bio
2 njihov zadatak?

3 O: Da. Ali sa jednim uslovom koji ste izostavili. Ne samo uslovi koji
4 vode prema vraćanju mira već isto tako za ljudе koji su interno raseljeni ili
5 otjerani sa tog područja da se dobrovoljno vrate na područje. To je bio pisani
6 uslov koji je bio u Vanceovom planu također.

7 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. U potpunosti se slažem sa ovim što ste
8 rekli. I to je moje saznanje o Vanceovom planu. Hvala Vam. Da li je tačno da je
9 odredba Vanceovog plana o rasporedu i funkcijama mirovnih snaga Ujedinjenih
10 nacija predviđala funkciju zaštite svih stanovnika UNPA područja od napada i
11 straha od napada, a da je funkcija - i to je bila uloga vojna komponente - a da
12 je funkcija civilne komponente bila kontrola civilne policije, odnosno lokalne
13 policije, da ona postupa na ravnopravan način prema svim stanovnicima?

14 O: Hvala Vam. Postoje dva dijela Vašeg pitanja na koje ću odgovoriti.

15 Prvi dio je: mirovne snage Ujedinjenih nacija od kojih se očekivalo da štite svo
16 stanovništvo zona zaštićenih Ujedinjenim nacijama od napada - možda niste to
17 implicirali, ali namjera je bila, cilj je bio da svi naoružani elementi u
18 sektoru predaju oružje i stoga neće biti potrebe za postojanje borbenih snaga
19 UN-a ili nekih drugih koje će ostvariti tu zaštitu. Teret takve vrste zaštite
20 bio je na tome da svi borci predaju svoje oružje.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Pod dva, u vezi sa pitanjem u kojem ste rekli da se UN ponašao na
2 određeni način - da - osoblje Ujedinjenih nacija, bez obzira da li su oni bili
3 vojska ili civilna policija, morali su da održavaju jedan nivo ponašanja, a u
4 okviru toga je bila neutralnost. Ali, u jednom izvjesnom smislu - ne apsolutna
5 neutralnost.

6 P: Hvala Vam. Sve komponente mirovne operacije Ujedinjenih nacija,
7 dakle, i civilna i vojna, po ovom Vanceovom planu trebalo je da se rasporede u
8 one oblasti u Hrvatskoj za koje je generalni sekretar ocenio da su potrebni
9 specijalni uslovi kako bi se obezbedio trajan prekid vatre i kako bi takav
10 prekid vatre, uz poštovanje ljudskih prava i kontrolu situacije na terenu,
11 omogućio pregovore za mirno rešenje. Da li je to tako?

12 O: Da.

13 P: Da li se, kada se govori o ovim specijalnim oblastima koje su postale
14 zone pod zaštitom Ujedinjenih nacija, radilo o onim oblastima u kojima su Srbi
15 činili većinu ili pak značajnu manjinu stanovništva i gde su međusobne napetosti
16 dovele do oružanih sukoba u nedavnoj prošlosti? Da li je to tako?

17 O: Mi smo imenovali područja u kojima je već došlo do sukoba u vrijeme
18 našeg dolaska. Mislim da se Vaše pitanje odnosi na period prije našeg dolaska.
19 No, područja u koja je trebalo mi da budemo razmješteni, su bila područja u
20 kojima je već došlo do sukoba. Pod dva, Srbi... nije postojao koncept manjine
21 ili većine jer, kao što ste i Vi sami ranije objasnili, cilj je bio da se
22 situacija vrati na normalnu situaciju dok se pregovara negdje drugdje o
23 političkom rješenju. Uključujući sastavni dio tog očekivanja bio je povratak

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 ljudi koji su već bili protjerani, do onog perioda kada smo mi stigli.

2 P: Hvala Vam. Hvala Vam, gospodine Kirudja. Vi ste, odgovarajući na
3 pitanja koleginice tužioca, objasnili koje su to tri zone Ujedinjenih nacija,
4 nabrojali ste i opštine, pa se tim pitanjima nećemo ponovo baviti da se ne bismo
5 zadržavali. Ali, u vezi sa strukturom snaga Ujedinjenih nacija, dali možete
6 potvrditi da su pored vojnih snaga i civilnih posmatrača, snage Ujedinjenih
7 nacija takođe uključivale i grupu vojnih posmatrača koji su bili nenaoružani,
8 koji je trebalo da verifikuju demilitarizaciju ovih oblasti?

9 O: Tačno. I žao mi je što sam ih jučer zaboravio spomenuti. Dakle, da,
10 radi se o vojnim posmatračima.

11 P: Da li je Vanceov plan kao plan koji je sačinio i ugovorio u osnovi
12 specijalni izaslanik gospodina generalnog sekretara, pokojni gospodin Cyrus
13 Vance, dakle - da li je taj Vanceov plan predviđao da će se vojni i policijski
14 pripadnici mirovne operacije, odnosno snaga UN rasporediti onda kada Savet
15 bezbednosti odluči da tamo pošalje svoje snage, u sve tri zone? Dakle, da ne
16 bude zabune, onda dakle, kada Savet bezbednosti proceni da su stvoren uslovi,
17 da je ostvaren prekid vatre koji će omogućiti razmeštanje tog osoblja. Da li je
18 to tako?

19 O: Uvjeravam Vas da svo osoblje, vojno osoblje, kontingenti, vojni
20 posmatrači, civilna policija, da oni imaju odobrenje od Saveta bezbjednosti
21 prije nego što mogu biti razmješteni.

22 P: Hvala Vam. Gospodine Kirudja, kada je Savet bezbednosti Ujedinjenih
23 nacija doneo odluku da se trupe Ujedinjenih nacija pošalju u misiju u
24 Jugoslaviju, da li je proces rapsoredivanja tih snaga i preuzimanja ovih zona
25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 bezbednosti - radilo se o tri zone pod zaštitom Ujedinjenih nacija - u cilju
2 zaštite ovih oblasti, bio sinhronizovan kroz blisku koordinaciju sa komandantima
3 snaga onih jedinica JNA koje su se trenutno nalazile na terenu?

4 O: Snage koje su bile razmještene u tim područjima, odnosno, sva
5 područja u Sektoru sjever, bile su sinhronizovane u smislu njihovog razmještanja
6 sa snagama... znači, sinhronizacija je izvršena sa snagama JNA u vezi sa
7 njihovim razmještanjem, ali nisu sve snage stigle u isto vrijeme. Neke su
8 dolazile u različita vremena, tako da je sinhronizacija imala izvjesna
9 ograničenja.

10 P: To je potpuno jasno. Hvala Vam. Ovo moje pitanje bilo je vezano za
11 gospodina Špiru Nikovića, tačnije generala Špiru Nikovića koga ste pominjali u
12 najlepšem svetu kao zapovednika desetog korpusa JNA čije sedište je bilo u
13 Bihaću, dakle, van Vašeg sektora, a koji je sa Vama imao čitav niz sastanaka
14 upravo dogovarajući predaju područja koje je trebalo da preuzmu trupe
15 Ujedinjenih nacija. U vezi upravo sa ovim generalom - a pretpostavljam da je
16 situacija bila slična i u drugim zonama - moje pitanje je sledeće: da li se
17 sećate da je Vanceov plan sadržao izričitu odredbu da će satnica za premeštanje
18 trupa JNA sa područja koja bi trebalo da preuzmu snage Ujedinjenih nacija, biti
19 dogovorena između komandanta trupa Ujedinjenih nacija sa jedne strane i saveznog
20 sekretara za narodnu odbranu Jugoslavije ili tačnije, ministra odbrane
21 Jugoslavije? Da li se sećate takve odrednice? U Vanceovom planu?

22 O: Ta odredba u Vance-Owenovom planu za razmještanje - da, nje se
23 sjećam. Ali taj dio u kojem govorite o sporazuma između sekretara za narodnu
24 odbranu Jugoslavije i misije UN-a, nemam razlog da vjerujem u to jer je to... -
25 nisam imao razlog da budem sastavni dio toga jer je on bio komandant snaga, a to
26 je mnogo više odelenje, mnogo viši nivo nego nivo na kojem sam ja bio.

27

28

29

30

peta, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja,. Ja sam samo prepričao, ustvari,
2 citirao odredbu člana 18 ili paragrafa 18 ovih bazičnih principa koji se nalazi
3 ispod naslova "Premeštanje JNA". Možemo da otvorimo taj dokument, nego ne bih
4 želeo da zadržavamo vreme časnom Sudu.

5 U vezi sa ovim Vašim poslednjim odgovorom, Vi ste objasnili da... - i u
6 Vašoj izjavi Tužilaštvu, na više mesta - da je general Špiro Niković, kao
7 zapovednik snaga JNA na tom prostoru, objašnjavao da ima karte sa tačnim
8 objašnjenjem koje jedinice i gde i kada treba da se povuku i da čeka instrukcije
9 iz Beograda. Da li to što je radio general Niković Vama deluje kao postupanje po
10 naređenjima njemu pretpostavljene komande ili njegova svojevoljna delatnost?

11 O: Ne zaboravite da je general Niković bio general sa tri zvjezdice. On
12 je bio visoki autoritet u vojnoj strukturi. Od tog položaja se ne ide više. Osim
13 kada dobivate četvrtu zvjezdicu. Pod dva, general Niković je bio prilično
14 upoznat s Vance-Owenovim planom. Kada je on dobio zadatku, on je dobio i
15 rezultate i na njemu je bilo da ih ostvari. On je na mene ostavio utisak kao
16 osoba koja je radila upravo ono, upravo to, a isto tako, uz mnogo diskrecije u
17 vezi sa taktičkim načinom kako je on namjeravao da postigne te rezultate.

18 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. Ja pretpostavljam da se Vi sećate dela
19 Vaše izjave koju ste dali kolegama iz Tužilaštva u kome ste, između ostalog,
20 opisali da Vam je na jednom od prvih sastanaka koje ste imali sa generalom
21 Nikovićem, generalom JNA, da je on Vama rekao da želi da Vam područje na koje
22 treba da dođu trupe Ujedinjenih nacija predala vojno i upravno potpuno sređeno. Da
23 li se sećate tog dela Vaše izjave?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Vrlo jasno. On je zaista rekao: "Hoću da imam jasnu, čistu situaciju
2 kada Vam budem predavao ta područja."

3 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja.

4 U vezi sa obavezom demilitarizacije ovih područje Ujedinjenih nacija na
5 koje su dolazile snage Ujedinjenih nacija, ove tri zone, bilo je predviđeno da
6 se JNA, kada se raspored trupa Ujedinjenih nacija završi, povuče sa celokupnog
7 područja ne samo ovih zaštićenih zona, već sa cele teritorije Hrvatske,
8 dotadašnje jugoslovenske republike Hrvatske. I postoji izveštaji Savetu
9 bezbednosti Ujedinjenih nacija od strane generalnog sekretara koji potvrđuju da
10 se to i dogodilo. Da li se Vi slažete sa ovom mojom konstatacijom?

11 O: Ne mogu govoriti o izvještaju Savjeta bezbjednosti koji ste
12 spomenuli. Siguran sam da je u njemu ono što ste Vi rekli. Ne sjećam se da sam
13 ga pročitao, ali suština onoga što ste Vi rekli - toga se sjećam jer gospodin
14 odnosno, general Špiro Niković mi je to... objasnio je to vojnicima, vojnicima
15 JNA, a to je da će se povući sa cijelog područja. Toliko se sjećam.

16 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. Takođe ste juče, odgovarajući na
17 pitanja tužioca, objasnili da je bio postignut dogovor da se ispoštuje ona
18 odrednica Vanceovog plana da će Teritorijalna odbrana, koja po Vanceovom planu
19 treba da bude demilitarizovana, svoje teško naoružanje, tenkove, oklopna vozila
20 i artiljeriju staviti u depoe pod duplji ključ, u depoe koje kontrolišu snage
21 UNPROFOR-a i da se to dogodilo. Da li je to tako bilo?

22 O: Da.

23 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. U vezi sa ciljevima Vanceovog plana, a
24 naime sa onim generalnim principom da je misija UNPROFOR-a imala zadatak da
25 održi mirnom situaciju na terenu kako bi se kroz pregovore postiglo sveopšte

26

27

28

29

30

1 rešenje jugoslovenske krize i kako bi se obezbedio povratak raseljenih lica,
2 dakle, u vezi sa tom odredbom – da li Vam je poznato da je polovinom decembra
3 1991. godine, generalni sekretar Ujedinjenih nacija obavestio Savet bezbednosti
4 o tome da kod njega postoji velika zabrinutost zbog mogućnosti preuranjenog
5 priznanja pojedinjih jugoslovenskih republika koje to traže. I da je on o tome
6 obavestio ne samo Savet bezbednosti već da je njegov izaslanik obavestio i
7 članice Evropske zajednice. Da li znate za taj detalj?

8 O: Primećujem da je datum sredina decembra 1991. A taj dio Vašeg pitanja
9 u kojem generalni sekretar obavještava Ujedinjene nacije – moj odgovor je da ja
10 u to vrijeme nisam bio u sastavu misije i ne mogu da govorim o događajima koji
11 su prethodili trenutku kada će ja pristupiti misiji.

12 P: Hvala, gospodine Kirudja. Vaš vremenski dolazak na lice mesta mi je
13 potpuno jasan. Razlog zbog koga sam postavio ovo pitanje biće jasan nešto
14 kasnije. Vezano je za situaciju u Bosni. Pa u vezi sa tim, molio bih da
15 Sekretarijat na monitoru prikaže dokument dokazni predmet 104. Radi se o
16 izveštaju Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija S 23, 280 od 11. decembra 1991.
17 Njega sam Vam malo pre pomenuo. Razlog zbog koga ovaj dokument sada iznosimo na
18 monitor, gospodine Kirudja, jeste taj što ovaj izveštaj generalnog sekretara
19 razmatra uslove za ostvarivanje mirovne operacije Ujedinjenih nacija u
20 Jugoslaviji. Pa, između ostalog...

21 Da li smo mi dobili na monitoru?

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 104, dakle.

2 Dok ne pronađemo ovaj dokument, reći ću Vam sledeće, gospodine
3 Kirudja:... Sada se na monitoru pred Vama nalazi taj izveštaj generalnog
4 sekretara Ujedinjenih nacija. Molim da se pokaže cela prva strana, da se podigne
5 malo tekst. Dakle, u tačkama ili paragrafima 1, 2, 3 i 4, svaka od ovih rečenica
6 sadrži u sebi odredbu da se govori o mirovnoj operaciji Ujedinjenih nacija u
7 Jugoslaviji. Sada ćemo se pozabaviti jednim paragrafom koji mene interesuje.

8 Molio bih da se okrene strana ovog dokumenta 8. Na njoj se nalazi
9 paragraf 25. U ovom paragrafu... generalni sekretar Ujedinjenih nacija
10 obaveštava Savet bezbednosti da je Deklaracijom Evropske zajednice iz novembra
11 1991. zauzet stav da se pitanje priznanja pojedinih jugoslovenskih republika
12 može razmatrati samo u okviru sveopštег rešenja jugoslovenske krize i generalni
13 sekretar taj stav podržava, ali u drugoj trećini, do kraja ovog paragrafa,
14 generalni sekretar iznosi svoje mišljenje da bi prijedlog za priznanje
15 nezavisnosti onih jugoslovenskih republika koje to traže, suprotno ovom stavu da
16 se razmatra u okviru opštег rešenja jugoslovenske krize, mogao izuzetno otežati
17 situaciju, stvoriti zapaljivu situaciju ne samo u Jugoslaviji već i na terenu.

18 I u ovom paragrafu 25, generalni sekretar obaveštava da je 10. decembra
19 1991. godine uputio pismo predsedniku Saveta ministara Evropske zajednice upravo
20 sa ovakvim upozorenjem. Da li ste to videli na ovom tekstu?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Molim da pokažemo i sledeću, 9. stranu gde se završava tekst ovog
2 paragrafa.

3 Da li ste Vi videli ovaj tekst na monitoru, gospodine Kirudja?

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta je Vaše pitanje, gospodine
5 Milovančeviću? Vi ste govorili skoro onoliko koliko je paragraf 25, a još uvek
6 ne znamo šta je Vaše pitanje.

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Potpuno podržavam opasku koju
8 je iznio cijenjeni kolega, predsedavajući sudija Moloto.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Najpre me, časni Sude, interesuje da li je gospodin
10 Kirudja video ovaj tekst, da li se sada sa njime upoznao bliže, a moje pitanje
11 bi bilo da li gospodin Kirudja smatra da je preuranjeno priznanje Hrvatske i
12 Slovenije koje je usledilo nakon ovog upozorenja pogoršalo situaciju u regionu i
13 pogotovu, da li je priznanje Bosne i Hercegovine stvorilo katastrofalnu
14 situaciju u Bosni i Hercegovini? To je moje pitanje gospodinu Kirudji.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kolega tužilac je ustala, no prije
16 nego što joj dam riječ, hoću da Vam objasnim šta sam želio da kažem. Ako hoćete
17 da se svjedok upozna sa nekim paragrafom, onda prestanite govoriti i dajte mu
18 priliku da čita. Ako Vi govorite, on sluša ono što Vi govorite, a ne čita taj
19 paragraf. To je prva stvar. Drugo, kada postavljate pitanje njemu, postavite
20 jedno pitanje u jedan mah. Nemojte postavljati istovremeno dva pitanja.

21 Izvolite, gospodo Richterova.

22 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Prigovor. Gospodin Kirudja je već
23

24

25

26

27

28

29

30

1 odgovorio i rekao da on tamo nije bio 1991. godine i da mu te rezolucije nisu
2 poznate jer su one prethodile njegovom dolasku u to područje. Otuda moj prigovor
3 na ovo pitanje.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević?

5 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, suština mog pitanja jeste da su neke
6 zemlje, u toku priprema mirovne operacije u Jugoslavije, unapred minirale tu
7 operaciju. I suprotno upozorenju generalnog sekretara Ujedinjenih nacija i čak i
8 njegovom pismu, izvršile pojedinačno priznanje i upustile se u rešavanje
9 jugoslovenske krize mimo sveopštег jugoslovenskog okvira. S obzirom da je
10 gospodin Kirudja došao na područje pod zaštitom Ujedinjenih nacija u aprilu i
11 rekao da je situacija u Bosni bila mirna, ovo mi je pitanje uvod za njegovo
12 izjašnjenje o situaciji u Bosni i Hercegovini. Zbog toga je ovo pitanje za mene
13 relevantno, časni Sude.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne morate da objašnjavate svoja
15 pitanja. Postavite pitanje svjedoku.

16 Gospodine Kirudja, da li su Vam poznate neka upozorenja generalnog
17 sekretara da se ne treba u to vrijeme obaviti postupak priznavanja nezavisnosti?

18 SVJEDOK: [simultani prijevod] Ja sam za to saznao kada sam došao.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne morate da dajete osnovu za Vaše
20 pitanje. Postavite pitanje direktno svjedoku, a svjedok će odgovoriti na njega.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

22 P: Dakle, gospodine Kirudja, upravo s obzirom na činjenicu da ste dobro
23 upoznati sa suštinom Vanceovog plana, kažete da ste čuli kada ste došli za taj

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodioču, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioča na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 problem preuranjenog priznanja. Da li ste i Vi, s obzirom na Vaše iskustvo na
2 licu mesta, smatrali da je to preuranjeno priznanje dolivanje ulja na vatru i
3 raspirivanje krize, i u Hrvatskoj i u Bosni?

4 O: Mogu izjaviti da je situacija u Bosni nedugo po našem dolasku... da
5 se pogoršala i to vrlo brzo. Takođe Vam mogu odgovoriti na pitanje: da, čuli smo
6 sva ta gledišta o tome od većine Srba da su neke države uradile ono što ste Vi
7 rekli da su uradile. A ja nisam bio u situaciji, naravno, da provjerim ili da
8 znam šta su i zašto te države uradile.

9 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja.

10 Molio bih da se na monitoru pokaže aneks 4 ovog dokumenta ovde. To je
11 strana 21.

12 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, upozorava me moj kolega da izgleda ovaj
13 dokument je skeniran samo sa devet strana. Ja se izvinjavam Sudskom veću. To sam
14 izgubio iz vida pa da se onda ne zadržavamo dalje. Ja ču nastaviti, uz Vaše
15 dopuštenje, dalje sa pitanjima da ne gubimo vreme.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Milovančević.

17 G. MILOVANČEVIĆ:

18 P: U vezi sa ovim Vašim poslednjim odgovorom, gospodine Kirudja - samo
19 me interesuje Vaše mišljenje kao iskusnog čoveka koji se dugo bavi tim
20 međunarodnim odnosima. Ako je suština Vanceovog plana bila da se rasporedom
21 trupa Ujedinjenih nacija obezbedi mir kako bi se postiglo sveopšte rešenje, da
22 li ste se Vi uverili da je odmah nakon priznanja Bosne i Hercegovine, 6. aprila
23 1992. godine, došlo do drastičnog pogoršanja situacije u toj republici? Mislim
24 da ste i Vi o tome svedočili odgovarajući na pitanja Tužilaštva.

25 O: 6. aprila sam još uvijek bio u New Yorku. Nisam planirao da odem iz

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 New Yorka u to vrijeme. Mi govorimo o situaciji u Bosni i Hercegovini, a
2 shvatam, gospodine Milovančeviću, da Vi mislite na Bosnu i Hercegovinu kad
3 kažete da se situacija pogoršala. Da li sam u pravu? 1992.

4 P: /prijevod engleskog transkripta: "To je točno, gospodine Kirudja."/

5 O: Nije baš bilo tako. Kada smo mi došli, barem u prvoj sedmici po mom
6 dolasku, Bosna i Hercegovina je bila relativno mirna, ali možda je to bilo samo
7 primirje pred oluju, ali mi to nismo vidjeli. Ustvari, mi smo imali svoj štab u
8 Sarajevu. Kako bismo iskoristili taj mir. Mi nismo vidjeli to brzo pogoršavanje
9 situacije o kojoj govorite sve do kraja aprila kada smo počeli da vidimo da se
10 pojavljuju kontrolni punktovi, kada smo putovali po raznim dijelovima Bosne i
11 Hercegovine.

12 P: Hvala. U vezi s ovim Vašim poslednjim odgovorom...; rekli ste jednu
13 stvar koja inače postoji u osnovnim principima Vanceovog plana - da je sedište
14 trupa Ujedinjenih nacija trebalo da bude u Banja Luci, to je Bosna i
15 Hercegovina, a da je dva odelenja trebalo da budu u Beogradu i Zagrebu. Da li se
16 sećate takve odredbe Vanceovog plana?

17 O: Da. Ali sa ispravkom. Štab je trebalo da bude na tri mesta: u
18 Sarajevu, kao glavni štab i neki štabovi kao za vezu, jedan u Beogradu i jedan u

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Zagrebu. Nije trebalo da bude nikakav štab u Banja Luci već je trebalo da bude
2 samo logistička baza. Vojna logistička baza u Banja Luci.

3 P: Hvala Vam. I još jedno, poslednje pitanje vezano baš na ovu užu temu:
4 priznanje pojedinih republika. Vanceov plan je sadržavao odredbu da se trupe JNA
5 koje su bile raspoređene na teritoriji Hrvatske povuku sa te teritorije kada
6 dođu trupe Ujedinjenih nacija. Da li je za Vas bilo logično i normalno i da li
7 mislite da su potpisnici Vanceovog plana razmišljali i prepostavljali da će te
8 trupe sa teritorija Hrvatske samo preći takozvanu republičku granicu i naći se u
9 sopstvenoj državi, Bosni i Hercegovini i odatle biti u stanju da u slučaju
10 potrebe vrlo brzo intervenišu i zaštite Srbe? Da li Vam je ovo logično
11 razmišljanje?

12 O: Teško pitanje. A mislim da je poanta sljedeća: Bosna i Hercegovina u
13 vrijeme razmještanja je bila mirna. Ona nije postojala kao problem, prema tome,
14 nije bilo nikakvog problema u pogledu toga da hrvatske trupe prelaze u Bosnu i
15 da prelaze kako bi napale Srbe u zaštićenim područjima. Snage su trebale da budu
16 raspoređene u onim dijelovima Hrvatske gdje su se nalazila ta četiri sektora. A
17 ovo postizanje zaštite koje je implicitno u Vašem pitanju trebalo je da postignu
18 strane koje će položiti oružje, a ne da UN dođe da se bori s tim ljudima koji su
19 naoružani. Implikacija je bila: vi položite oružje i onda vam ne treba niko iz
20 vana da vas štiti zato što nema nikoga od koga vas treba štititi - ako nemate
21 oružje.

22 P: Hvala, gospodine Kirudja. Vaš odgovor je logičan, a moje pitanje je
23 bilo vezano za jednu drugu situaciju, pravno i činjenično potpuno drugu
24
25
26
27
28
29
30

1 situaciju. U decembru, januaru i februaru 1992. godine, Bosna i Hercegovina je
2 bila jugoslovenska republika. I da li mislite da je ta činjenica, da je to bila
3 jugoslovenska republika olakšavala jugoslovenskom rukovodstvo prihvatanje
4 Vanceovog plana - jer je logika, na primer, bila ovakva: da, povući ćemo trupe,
5 ali one će biti na našoj teritoriji u Bosni i Hercegovini? Da li to ima smisla?

6 O: Meni nije bilo jasno da se u Vanceovom planu kaže kuda treba da odu
7 nakon povlačenja. JNA je trebala da povuče sve svoje elemente iz ovih područja u
8 Hrvatskoj. Možda ja nisam pročitao svaki red u planu, ali mislim da nigdje ne
9 stoji gdje treba da idu nakon povlačenja.

10 P: I poslednje pitanje na ovu temu: a da li je bilo moguće da se trupe
11 povuku u jugoslovensku republiku Bosnu i Hercegovinu, po Vašem mišljenju?

12 O: Da.

13 P: Hvala lepo. U vezi sa prihvatanjem Vanceovog plana, gospodine
14 Kirudja, Vi ste nešto govorili. Saopštili ste da je gospodin Milošević podržao
15 taj plan; dakle, to je bio plan Ujedinjenih nacija. Takođe ste rekli da je
16 gospodin Babić bio protiv tog plana i da je Babić pružao otpor tom planu tako da
17 je plan prihvatio umesto njega predsednik Skupštine Republike Srpske Krajine,
18 gospodin Mile Paspalj. U vezi sa ovim činjenicama, da li Vam je poznato da je
19 jugoslovensko rukovodstvo, tačnije, rukovodstvo Jugoslavije, na čelu sa
20 predsednikom Predsedništva Jugoslavije i svim drugim jugoslovenskim
21 funkcionerima, uložilo veliki napor da obezbedi prihvatanje Vanceovog plana -
22 kako bi se omogućio raspored trupa Ujedinjenih nacija?

23 O: Jedno razjašnjenje. Kada kažete "predsednik Jugoslavije", koga imate
24 na umu? To nije Milošević?

25 P: ... na predsednika Predsedništva - ko je tad već bio;

26

27

28

29

30

1 nisam mislio na konkretnu ličnost. Dakle, Jugoslavija je imala Predsjedništvo,
2 Milošević je bio predsjednik Srbije - naravno, jedan od faktora. Ali mislio sam
3 na kompletan jugoslavenski vrh, jugoslovensku stranu koja je prihvatala taj
4 plan.

5 O: Nisam znao ništa o cijelom predsjedništvu zato što nije moglo cijelo
6 predsjedništvo da potpiše sporazum. Samo su pojedini ljudi mogli da potpišu taj
7 sporazum. Vi ste sami spomenuli da ga je Milošević podržavao i u nekim
8 razgovorima s njim koji su uslijedili, činilo se da je vrlo aktivan u onome što
9 se događalo tokom tog vremena.

10 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja.

11 Molim da se na monitoru prikaže dokument sa liste 65ter 227. Radi se o
12 jednom izveštaju gospodina Marka Gouldinga, podsekretara generalnog sekretara,
13 od 04.02.1992.

14 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Molim Vas da ponovite datum.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Datum je 4. februar, 1992.

16 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala Vam.

17 G. MILOVANČEVIĆ:

18 P: Ovaj izveštaj, pre nego što se nađe, da bismo dobili malo u vremenu,
19 gospodine Kirudja - oprostite, ali će malo požuriti - sadrži obaveštenje o
20 Babićevoj izjavi. O izjavi predsednika Republike Srpske Krajine, gospodina
21 Milana Babića. Ovaj dokument pred Vama je taj dokument. O ovom dokumentu dakle,
22 govorimo. Molimo da se okreće strana 3 ovog dokumenta. Na ovoj strani 3 nalazi
23 se prevod izjave gospodina Babića u kojoj on obaveštava javnost, a i Ujedinjene
24 nacije, da vlada Republike Srpske Krajine nije prihvatile sadašnji, tadašnji
25 plan o angažovanju trupa Ujedinjenih nacija, odnosno snaga Ujedinjenih nacija na
26 teritoriji Krajine i da predsednik Skupštine Republike Srpske Krajine, gospodin
27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Paspalj, nije bio ovlašćen da takav plan prihvati. Da li Vi to vidite na ovom
2 tekstu, gospodine Kirudja?

3 O: Gospodine Milovančeviću, ja sam siguran da Vi imate isti primjerak
4 kao i ja. Moj je na cirilici, a ja nažalost ne mogu da čitam cirilicu. Ne znam
5 je.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Vijeće se nalazi u istim problemima,
7 gospodine Milovančeviću, pa Vas molimo da nam pomognete.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Mi smo u istim problemima. Ja sam pred sobom imao
9 engleski tekst. Oprostite. Pa nisam bio svestan da ste Vi imali cirilični. Da
10 bismo razjasnili ovu zabunu, molim za izvinjenje.

11 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Engleska verzija je na prve dvije
12 strane, a cirilica počinje na 3. strani.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Tako je. Hvala vam, časni Sude. Dakle, kod mene je samo
14 obrnutim redom došlo do postavljanja ovih dokumenata. Ovo je taj faks. Molim
15 samo da podignite tekst na sredinu samo da se vidi bolje.

16 P: Dakle, u ovom tekstu, gospodin Zoran Đorđević, kao ovlašćeni
17 prevodilac, saopštava stav gospodina Babića o tome da vlada SAO Krajine, a ni
18 Skupština, nisu prihvatili i nisu bili ovlašćeni da prihvate taj plan. Da li se
19 to slaže sa informacijama koje ste Vi imali o ponašanju gospodina Babića?

20 O: Primjetio sam da je datum februar 1992., datum na ovom dokumentu.

21 Ponovo kažem da je to prije mog dolaska, ali sve što mogu da kažem o ovom
22 dokumentu jeste da je u skladu sa mojim shvatanjem da se gospodin Babić
23 suprotstavljao tom sporazumu koji je bio osnova Rezolucije Vijeća bezbjednosti

24

25

26

27

28

29

30

1 kojom se odobrava da se osnuje misija na osnovama Vanceovog plana.

2 P: Pošto ste videli prvu stranu ovog dokumenta, to je bio telegram koji
3 je gospodin Goulding poslao 4. februara, dakle, gospodin Goulding je o stavu
4 gospodina Babića izvestio Ujedinjene nacije. Molio bih da se ovaj dokument,
5 časni Sude, uvede kao dokaz Odbrane.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se uvrštava u spis kao
7 dokazni predmet Odbrane. Molim da mu se dodijeli broj.

8 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 766, časni
9 Sude.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vama. Molim Vas da se sada na monitoru pokaže
12 dokument sa liste 65ter Tužilaštva 231. to je pismo gospodina Babića njegovoj
13 ekselenciji, gospodinu Boutrosu Ghaliju, generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija
14 u New Yorku, 9. februara 1992. u kome gospodin Babić obaveštava generalnog
15 sekretara da je Skupština u Glini koja je prihvatila Vanceov plan nelegalna i
16 neregularna i da plan nije prihvaćen. Sada će se taj dokument pokazati ovde na
17 monitoru. Tekst koji ja imam je inače na engleskom tako da mislim da ne bi
18 trebalo da bude... Molim da ga uvećamo samo. U zagлавlju vidite da je to
19 Kancelarija predsednika Republike Srpske Krajine... molim Vas, samo malo...
20 Kancelarija predsednika; pismo je upućeno generalnom sekretaru Ujedinjenih
21 nacija, a na kraju pisma u potpisu je predsednik Republike Srpske Krajine -
22 molim da pogledamo kraj pisma - doktor Milan Babić. Samo kraj pisma da
23 pogledamo.

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Možemo li malo ovo da pogledamo kraj pisma? /.../ Hvala. Zaustavite ga
2 sada. Molim Vas, gospodine Kirudja, da pročitate ovaj srednji tekst. Ovaj
3 paragraf koji prvi sad počinje. Jedan se završava, pa onda sledeći počinje.
4 Budite ljubazni, molim Vas.

5 O: "Htjeli bismo da Vas obavijestimo da je nelegalni pokušaj..."

6 P: Gospodine Kirudja, oprostite. Ovaj sledeći, drugi paragraf po redu.
7 Mnogo je kraći. Izvinite za ovaj nesporazum.

8 O: Ja se isto ispričavam. "Manje od jedne trećine delegata se pojavilo
9 na sjednici u Glini kojoj je također prisustvovao i general Adžić, ministar
10 obrane i gospodin Branko Kostić, potpredsednik jugoslavenskog Predsedništva.
11 Prema Ustavu Srpske Krajine, nikakva odluka usvojena na toj sjednici nema pravnu
12 moć."

13 P: Potpis... Hvala Vam, gospodine Kirudja. Samo potpis da pogledamo. To
14 je napisao i potpisao gospodin Milan Babić. Da li je tako, gospodine Kirudja?

15 O: Tako sam vido.

16 P: Hvala Vam. U vezi s ovim što ste pročitali, da li je Vama poznato da
17 je gospodin Branko Kostić bio potpredsednik Predsedništva Jugoslavije, a da je
18 Blagoje Adžić bio vršilac dužnosti ministra odbrane i načelnik generalštaba JNA.
19 Da li se sećate možda tih imena?

20 O: Ne, zato što kada sam po prvi put saznao za postojanje Republike
21 Srpske Krajine... prvi put sam saznao za to u aprilu 1992. kada sam došao u
22 Sektor sjever. Svi ovi dokumenti su iz perioda prije toga, prije mog dolaska.
23 No, ja sam naravno znao, odnosno čuo određena imena kao što je Adžić.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo jedno razjašnjenje, gospodine

25

26

27

28

29

30

1 Milovančeviću. Vi ste rekli da je brigadir Adžić bio vršilac dužnosti ministra
2 obrane i načelnik glavnog štaba. Ministar obrane čega? Jugoslavije ili Republike
3 Srpske Krajine?

4 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude. General Adžić je bio načelnik
5 Generalštaba JNA i vršilac dužnosti ministra posle povlačenja generala
6 Kadijevića, ministra odbrane Jugoslavije. Inače, i general Adžić i Branko Kostić
7 su na ovoj sednici u Glini pomagali da se usvoji Vanceov plan. Pa su po tom
8 osnovu na optužnici Tužilaštva kao učesnici zločinačkog... udruženog zločinačkog
9 poduhvata - da ne bi bilo zabune.

10 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. Pogledaćemo sada jedan sledeći
11 dokument. Molim da pogledamo ovaj dokument koji je malo pre bio. Mislim da je to
12 dokazni predmet 104. To je izveštaj generalnog sekretara Ujedinjenih nacija
13 S/23/280. Pre toga, časni Sude, zamolio bi da se ovaj dokument uvede kao dokaz
14 Odbrane. Ovo pismo gospodina Babića.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pismo gospodina Babića se uvrštava u
16 spis kao dokazni predmet Obrane. Molim da mu se dodijeli broj.

17 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti broj 767.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Dakle, bilo bi dobro da sad okrenemo stranu 5. Na njoj
20 se nalaze paragrafi 13 i 14.

21 P: U paragrafu 13 stoji da gospodin Goulding obaveštava da bar jedan
22 lider srpske zajednice ne prihvata Vanceov plan, a u paragrafu 14, na kraju,
23 poslednja rečenica - molio bih da je pročitate, gospodine Kirudja. Poslednju
24 rečenicu ovog paragrafa 14.

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: "Iz razloga opisanog u prethodnom pasusu, osiguranja koja se traže od
2 predsednika Miloševića će biti posebno važna u ovom smislu."

3 P: U vezi sa ovim osiguranjima koja daje predsednik Milošević, da li je
4 Vama poznato da je on podržavao plan Ujedinjenih nacija o rasporedu mirovnih
5 trupa Ujedinjenih nacija na teritoriji Jugoslavije? Da li ste imali takvo
6 saznanje i da li ste stekli takav utisak?

7 O: Ja znam to i to znam i direktno od njega, iz razgovara koje sam o tom
8 pitanju vodio s njim.

9 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. U vezi sa funkcijom koju su trupe
10 Ujedinjenih nacija imale u zaštićenim zonama - bilo ih je tri - Vi ste
11 odgovarajući prvi dan na pitanja koleginice tužioca, pomenuli da su se dogodila
12 četiri ratna sukoba. Čini mi se da ste baš takav termin upotrebili, ali ne želim
13 da Vas krivo interpretiram. Molio bih Vas da nam kažete koji su to sukobi, koji
14 su to napadi koji su se dogodili na zone pod zaštitom Ujedinjenih nacija u
15 periodu dok su Ujedinjene nacije imale mandat na ovim područjima, na ove tri
16 UNPA zone? Oprostite, ako... da bismo požurili sa razgovorom ili da bi Vam
17 olakšao odgovor, da li se slažete da je to bio napad na Miljevački plato - to je
18 21. jun 1992. koji je osudio Savet bezbednosti Rezolucijom 762; da li je to bio
19 napad takođe u toku masleničke operacije 22. januara 1993. koji je osudio Savet
20 bezbednosti Rezolucijom 802; da li je to bio napad na Medački džep koji je
21 takođe osuđen - već ste govorili o njemu; i da li su to bili napadi na zapadnu
22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Slavoniju, operacija "Bljesak", 1. maja 1995. i napad na Krajinu, operacija
2 "Oluja" 4. avgust 1995. godine. Da li se ovo slaže sa Vašim saznanjima?

3 O: Hvala. Malo ste mi olakšali odgovor time što ste sami naveli te
4 operacije. Ja bih samo htio da dam sledeću opservaciju: da, upravo sam imao na
5 umu ove prve tri koje ste tačno naveli. Možda je bila još jedna, negde posle
6 Medaka, ali ove dvije koje ste naveli, odnosno koja je poznata kao "Bljesak" i
7 ona zadnja kojom je preuzet cijeli sektor, to nisu operacije koje sam imao na
8 umu zato što sam u to vrijeme ja već bio premješten u Beograd.

9 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja, ali u svakom slučaju, pretpostavljam da
10 znate da su se i ove dve poslednje operacije dogodile?

11 O: Da, to mi je poznato.

12 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. U vezi sa ovim što ste sada rekli, da
13 li sam u pravu kada kažem da trupe Ujedinjenih nacija nisu ispunile svoj zadatak
14 koje su po Vanceovom planu imale - a naime, da spreče, da oslobođe stanovništvo
15 od straha i da spreče napad na te teritorije? Ili da to pitanje postavim u
16 drugom obliku koji bi bio manje eksplicitan: da li su trupe Ujedinjenih nacija u
17 svim ovim situacijama zaštitile kompletno stanovništvo koje je živelo na
18 teritorijama pod zaštitom Ujedinjenih nacija ili ne?

19 O: Ja bih želio da odgovorim na Vaše pitanje, a isto tako bih želio da
20 izbjegnem debatu sa Vama jer, ponavljam, UN nije trebalo da se bori sa bilo
21 kojom stranom, niti sa Hrvatima, niti sa Srbima. U ovim incidentima koje ste
22 spomenuli, ako odemo u detalje, vidjet ćete da su jedna ili druga ili obje

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioča na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 strane kršile uslove Vanceovog plana i da je došlo do obnavljanja sukoba između
2 njih. U tom smislu možda ste tehnički u pravu - da UN nije spriječio da se
3 dogodi konflikt, no to takođe ne bi bilo tačno kada kažete da je UN trebao da
4 zaustavi strane kada one krše svoje uslove ugovora.

5 P: Hvala Vam na ovom odgovoru, gospodine Kirudja. U vezi sa ovih pet
6 napada koje sam pomenuo, da li Vam je poznato da je u svih pet napada do
7 agresije na ova područja u zonama pod zaštitom Ujedinjenih nacija ili čak na
8 cele zone došlo od strane hrvatskih oružanih sastava? Da li je to za Vas
9 nesporna činjenica?

10 O: Da. To bi bila neosporna činjenica. /prijevod engleskog transkripta:
11 "Da. To bi bila sporna činjenica."/ /sic/

12 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. U vezi sa operacijom "Medački džep", Vi
13 ste dali jednu dopunu izjave kolegama iz Tužilaštva u kojima ste opisali
14 ponašanje hrvatskog vojnog, a i političkog rukovodstva. Da li se sećate da ste
15 objasnili da Vam je u susretima sa Vama, general Bobetko, pre nego što biste čak
16 i seli - dakle, zapovednik Hrvatske vojske, govorio: "Recite Srbima da će ih
17 dograbiti dugačka naša ruka; dugačka hrvatska ruka." Sećate li se toga?

18 O: Časni Sude, ovaj iskaz je negdje drugdje. On je očigledno dat u
19 ovom... on očigledno nije dat u ovoj sudnici, no tačan je. Ali nije izrečeno u
20 ovoj sudnici.

21 P: Gospodine Kirudja, hvala Vam. I možda sam bio neprecizan. Nisam htio
22 da kažem da ste Vi to rekli ovde u sudnici. Ja sam se pozivao na Vašu izjavu
23 datu Tužilaštву - oprostite na nepreciznosti. A hvala Vam na odgovoru.

24
25
26
27
28
29
30

1 U vezi sa ovim Vašim odgovorom, da li prema podacima kojima rasplažete,
2 održavate i podržavate stav generala Jeana Cota koji je obišao područje Medaka i
3 rekao da u selima Čitluk, Počitelj i Divo Selo, nije našao tragove života ljudi
4 ni životinja, da je razaranje bilo potpuno, namerno i sistematsko. Da li je to
5 tako bilo?

6 O: Ja sam okarakterizirao napad na Medak kao veoma brutalan i šokantan
7 za sve nas. Posebno zato što se to dogodilo u Sektoru jug gdje je netko drugi
8 vršio funkcije koje sam ja vršio u Sektoru sjever pa ne mogu previše da kažem o
9 onome što je gospodin, odnosno general Jean Cot rekao o Medaku, no to može biti
10 tačno, ali ja ne mogu o tome ništa o tome reći.

11 P: Dakle, Srbe je u Medaku stigla hrvatska dugačka ruka kako je to
12 poručivao gospodin Bobetko, a u vezi sa tim pitanje: da li je gospodin Bobetko
13 takav netrpeljiv, očigledno netrpeljiv stav prema Srbima - o tome ste i Vi
14 govorili u Vašoj izjavi - imao samo prema Srbima ili i prema pripadnicima misije
15 Ujedinjenih nacija, naoružanih jedinica UNPROFOR-a, na primer, prema kenijskom
16 bataljonu?

17 O: Taj sastanak sa gospodinom Bobetkom, generalom Bobetkom bio je o
18 događajima u Sektoru sjever. I u pravu ste, on je rekao: "Recite im da će ih
19 doseći duga hrvatska ruka." On je također bio zbuњen u pogledu nekoliko stvari
20 kada je razgovarao sa mnom zato što je napravio veliki broj optužbi o kenijskim,
21 pripadnicima kenijskih trupa, ne zato što sam ja iz Kenije već zato što kenijske
22 trupe nisu postojale, gdje je on mislio da su bile i optužbe koje je on napravio
23 bile su sve u njegovoj mašti. To je nešto što ja nisam baš dobro primio.

24

25

26

27

28

29

30

peta, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li bi ovo bilo pogodno vrijeme,
2 gospodine Milovančeviću, za pauzu?

3 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, pre pauze samo jedno kratko pitanje na koje
4 će biti kratak odgovor: da li ste u vezi sa tim optužbama...

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] /prijevod zvučnog zapisa:
6 "Izvolite."/

7 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

8 P: Da li ste u vezi sa tim optužbama gospodina Bobetka Vi njega optužili
9 tom prilikom za rasizam? Sećate li se tog detalja?

10 O: Njegovi pomoćnici su me spriječili da mu kažem na sastanku ono što
11 sam mislio.

12 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja.

13 Časni Sude, mislim da bi sada bio momenat za pauzu.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Milovančeviću.
15 Sada ćemo imati pauzu i vraćamo se u 16.05h.

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim!
17 ... Početak pauze u 15.46h.

18 ... Sjednica nastavljena u 16.05h.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim, ustanite.
20 Izvolite sjesti.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, imate riječ.
22 Oprostite, gospodine Milovančeviću.

23 G. WHITING: [simultani prijevod] Ako mogu ukratko da kažem: tokom pauze
24 dobili smo neke informacije koje se do izvjesne mjere odnose na naš raspored pa
25 sam to htio da kažem Sudu kako bi i sudije i Odbrana imale tu informaciju. Let
26 koji je bio predviđen za sutra u 10 sati ujutru - to je razlog zašto pokušavamo
27 da završimo danas. Saznali smo tokom pauze da postoji još jedan let uveče u
28 21.00h. To je možda relevantno da znate; ja još nisam razgovarao sa svjedokom,

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioča na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 ja ne znam kakva će biti reakcija na ovo, ali sam smatrao da treba da ovu
2 informaciju saopštим sudijama i Odbrani tako da imate potpunu... tako da se
3 možda ne vrši pritisak. Da li je to u redu?

4 SVJEDOK: [simultani prijevod] Ja, časni Sude, pokušavam da budem
5 kooperativan koliko god mogu, ali to ne bilo previše promjene na moje planove.
6 Ali to jeste velika promjena u mojim planovima.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imajući na umu taj odgovor,
8 predlažem... Vi hoćete da kažete da ipak treba da ostanemo kod rasporeda kakav
9 smo napravili i da pokušamo da završimo danas?

10 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da. Ja bih Vam bio zahvalan. Ako mora tako
11 biti, neka tako bude.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu da Vam kažem da ako ne završimo
13 sa Vama danas, onda ćete morate da propustite let u 10 ujutro i da idete onim
14 kasnijim letom.

15 Gospodine Milovančeviću, imate riječ.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Ja sam već na početku izneo razloge
17 zbog kojih je gospodin Kirudja po našem mišljenju dragocen svedok u ovom
18 postupku, ali ćemo se truditi da ispoštujemo obaveze koje gospodin Kirudja ima.
19 Hvala Vam. Ako dozvoljavate - da nastavim...

20 P: Gospodine Kirudja, pre pauze rekli ste, komentarišući ponašanje

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 gospodina Bobetka "Moji su me saradnici sprečili da mu izgovorim ono što sam
2 mislio." Otprilike tako je nekako glasila Vaša izjava. A da li biste možda mogli
3 da nam kažete kako bi glasila Vaša izjava gospodinu Bobetu u tom trenutku?

4 O: Nećemo ulaziti u detalje o tome šta je on rekao. Ja bih mu rekao "ako
5 imamo ovakve sastanke, onda smo obavezni da se pridržavamo činjenica, a loše je
6 govoriti na takav način i koristiti nepostojeće činjenice da bi se optužili
7 ljudi koji su zapravo grupa ljudi na jednom zvaničnom sastanku Ujedinjenih
8 nacija."

9 P: Hvala Vam. Dakle, gospodin Bobetko nije samo ispoljavao očiglednu
10 netrpeljivost prema srpskoj strani, prema Srbima, govoreći "recite im, dohvatiće
11 vas duga hrvatska ruka" i tražeći od Vas da prenesete tu poruku, već se hvalio,
12 kao načelnik Glavnog stožera, operacija "Bljesak" /u engleskom transkriptu:
13 "Oluja"/ kojom je zbrisana zapadna Slavonija i celokupno srpsko stanovništvo,
14 "njegova simfonija"? Da li Vam je poznat taj podatak, takva njegova izjava?

15 O: Gospodine, operacija "Oluja" se desila dugo nakon sastanka o kojem
16 razgovaramo. A ako je on imao na umu... šta je on imao na umu, mi to ne bismo
17 znali jer u to vrijeme on je govorio samo o provođenju Vance-Owenovog plana u
18 Sektoru sjever, žaleći se na ono što nije bilo učinjeno u skladu sa Vance-
19 Owenovim planom i zato što je implicirao da mi ne obavljamo svoj zadatak i rekao
20 je: "Zato što vi ne radite to, onda će ih stići duga hrvatska ruka".

21 O: Hvala, gospodine Kirudja. Zamoliću od Vas samo jedno kratko
22 objašnjenje. Pošto ste sada u odgovoru, pretpostavljam nehotice, ali izvinite za
23 ovu napomenu, rekli "Vance-Owenov plan"... - Vance-Owenov plan se odnosio na
24

25

26

27

28

29

30

peta, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Bosnu. A mi sada govorimo o Vanceovom planu.

2 PREVODITELJICA: Ispravka prevodioca. Prevodilac je napravio grešku i
3 rekao "Vance-Owenov plan". Ispravka, zaista.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Dakle, dobili smo ispravku od strane prevodioca. Hvala
5 Vam. Dakle, radilo se o Vanceovom planu, je li tako? Na to ste mislili kada ste
6 komentarisali ponašanje gospodina Bobetka - da to ne bude sporno?

7 U vezi sa ovom operacijom "Medački džep", da li se sećate da ste radili
8 analizu, političku analizu uslova u kojima je onda došla i da ste našli da je
9 ona prethodila, neposredno prethodila, odnosno, dogodilo se 9. septembra 1993.
10 godine, a 12. septembra 1993. godine trebalo je da bude potpisani sveopšti
11 sporazum o prekidu vatre na britanskoj fregati "Avenger". Da li je to tako?

12 O: Vi ste mi rekli nešto što bih volio da sam rekao jučer. Volio bih da
13 sam se sjetio tog podatka kada je uzet Medački džep... - i hvala Vam što ste me
14 podsjetili da se to desilo u septembru 1993. - to je bilo u kontekstu u to
15 vrijeme događanja iz 1993. godine; bilo je mnogo stvari koje su se dešavale,
16 uključujući i ono što Vi spominjete, a to je potpisivanje sporazuma o prekidu
17 vatre čega se ne mogu u potpunosti sjetiti u ovom trenutku.

18 P: Kada se u jednom od izveštaja govorilo o političkim okolnostima u
19 kojima je došlo do napada na Medački džep - to je bila zona pod zaštitom
20 Ujedinjenih nacija - a napad su izvele dakle, hrvatske snage - govorilo se i o
21 političkim razlozima, pa je između ostalog, pominjano da je u to vreme vršen
22 pritisak od strane hrvatske strane /sic/ na UNPROFOR. Da je hrvatska strana
23 postavljala radikalne zahteve tražeći da se Srbi potpuno razoružaju, da se odmah
24 obezbedi povratak hrvatskih autoriteta u pink zone i da se promeni misija
25 Ujedinjenih nacija UNPROFOR tako što će se umesto misije UNPROFOR za celu
26 Jugoslavije sad ona podeliti na hrvatski, na bosanski i na muslimanski deo. Da
27 li je to tako?

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Da li ima pitanje?

2 P: Da li je to bilo ovako kako sam Vam predočio, gospodine Kirudja? Da
3 li se sećate toga?

4 O: Dio onoga što ste rekli nije se odnosilo konkretno na Medak. Hrvati
5 su nas pozivali na provođenje Vanceovog plana u vezi sa UNPA zonama i Rezoluciju
6 762 o ružičastim zonama i ponovnoj uspostavi njihove vlasti, a Vi spominjete da
7 su oni tražili i da je to bio stalan zahtjev hrvatske strane da se ti zadaci
8 ispune. Posljednji dio, a to je promjena misije zadatka Ujedinjenih nacija - ne
9 sjećam se da je to bilo baš konkretno u to vrijeme, ali konačno, hrvatska strana
10 je zatražila promjenu misije. Nisam siguran da li je to bilo nakon Medačkog
11 džepa ili nešto kasnije.

12 G. MILOVANČEVIĆ: Molio bih da se na monitoru prikaže dokument sa liste
13 Tužilaštva 124. Ja, časni Sude, moram da se izvinim mojim poštenim kolegama.
14 Nisam očekivao da će ovaj dokument koristiti. S obzirom na odgovor gospodina
15 Kirudje, uz Vaše dopuštenje, to je dokument Tužilaštva sa liste 65ter, radi se o
16 jednom dokumentu Ujedinjenih nacija i vezan je za ovu temu. Ja bih molio da se
17 pokaže na monitoru i nadam se da mi koleginica neće zameriti što je tek sad
18 obaveštavam o ovom dokumentu.

19 P: Ja imam obeleženo ovde da se radi o jednom izveštaju od gospodina
20 Stoltenberga upućenom gospodinu Annanu. Radi se o 17. septembru 1993. godine.
21 Izveštaj je sa područja UNPROFOR-a, Sektor sever, sedište u Topuskom; predmet je
22 analiza političkih aspekata sad skorašnjeg Medačkog konflikta. Imam signal da
23 možda dokument čiji sam broj rekao... da ovaj dokument nema ovaj broj, ali...

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Molio bih, ako je moguće, da se pronađe. Možemo sa ovim dokumentom ići
2 kasnije. Da se ne zadržavamo. U svakom slučaju, gospodine Kirudja, da li se Vi
3 sećate da je u vreme...; da li možete potvrditi - čini mi se da ste odgovorili,
4 ali tu ne budemo u zabludi - da je u vreme Medačkog džepa bilo reči o
5 pregovorima odnosno postizanju dogovora na britanskoj fregati u Jadranu. Da li
6 se sećate tog detalja - to je prilično upečatljiv detalj - između srpske i
7 hrvatske strane o prekidu vatre?

8 O: Časni Sude, cijeli taj sukob u Medačkom džepu, koji god odgovor Vam
9 dam, hoću da naglasim da se to desilo u Sektoru jug. Ja nisam detalje pratilo
10 onoliko koliko bih to činio da se to dešavalo u sjevernom sektoru jer bi onda
11 bila moja odgovornost i zaduženje da se bavim i sadržajem i implikacijama
12 izvještaja tako da me iznenađuje da izvještaj o kojem govorite, a to je Medački
13 džep... - on je iz Sektora sjever, a Medak je bio u Sektoru jug. Ja to nisam
14 mogao znati. I ne mogu da znam detalje o kojima Vi hoćete da razgovarate. Ne
15 znam ih u onoj mjeri u kojoj bi ih znao da je to bilo u Sektoru sjever. Najzad,
16 ja sam pratilo implikacije tog događaja i rješenje, i to općenito. Ali nisam bio
17 onaj koji je bio neposredno odgovoran i zadužen za to.

18 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. Ja sam imao u vidu da niste bili
19 direktno zadužen za područje Medačkog džepa. Razlog zbog koga sam postavio
20 pitanje ticao se u suštini jedne druge teme. Ovaj izveštaj - nažalost sada ne
21 mogu da ga pronađem; mislim da se radi o dokumentu 886 sa liste 65ter - taj
22 izveštaj govorи o političkim implikacijama Medačkog džepa i izvodi zaključak da
23 je tom operacijom hrvatska strana prekinula odnosno onemogućila postizanje
24 vojnog i političkog dogovora.

25
26
27
28
29
30

1 I u tom smislu je bilo upravljenje moje pitanje: da li Vi imate saznanje
2 ili procenu u takvom jednom smislu. Ako ne, samo kratko odgovorite da Vas ne
3 zadržavam dalje. Uz već unapred dato izvinjenje što pričam o temi koja je ipak
4 van Vašeg sektora.

5 O: Hvala Vam. Reći će da ste u pravu. Čudno. Ovaj izvještaj koji mi
6 pokazujete, primećujem da se u prvom retku spominje jedna analiza koja potiče od
7 mene i ja vidim da je pošiljalac ovog dokumenta... Vi ste rekli da je to bio
8 gospodin Stoltenberg, ali zapravo, ako pogledate pažljivo, to je za
9 Stoltenberga, Cedrik Thornberry, pisano rukom. Cedrik Thornberry je bio moj
10 službenik, šef misije i on je bio u situaciji da dobiva veliki broj izvještaja
11 od mene, a ponekad ih je on okupljao i pravio analizu i zatim to slao dalje u
12 štab. To nije podrazumijevalo da će se on sa tim analizama obratiti meni. I
13 upravo takav je bio slučaj i sa Medačkim džepom. On je to uradio. Mogu iskreno
14 da kažem da konkretno taj izvještaj nikada nije upućen meni kao primjerak na
15 pažnju.

16 P: Molio bih da pogledamo poslednju stranu ovog dokumenta. To je strana
17 broj 8. Stoji navedeno da ste otprilike Vi parafirali ovaj dokument. Sigurno ste
18 bili u situaciji da potpisujete mnogo dokumenata pa me interesuje da li je
19 ovo... da ne bi bilo dileme u pogledu samog dokumenta; dakle, ne proveravam i ne
20 sumnjam u ovo što ste rekli, gospodine Kirudja, nego me samo interesuje kraj
21 samog dokumenta.

22 Pokažite paragraf 18; još listajte do kraja. I sledeću stranu još, molim
23 Vas. Da li je ovo Vaš potpis, gospodine Kirudja, na ovom dokumentu, ili paraf?

24 O: Tačno. Ovaj dokument sam ja pisao. Ja sam njegov autor. Izvinite ako
25 je moj prethodni komentar Vas naveo da zaključite suprotno. Ja sam govorio samo

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevedioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 o naslovnoj stranici dokumenta. Sâm dokument, ja ga prepoznajem, potiče od mene.
2 Njegov sadržaj je nešto što mi je poznato.

3 P: I u vezi sa ovim dokumentom, molio bih Vas, gospodine Kirudja, da nam
4 pročitate paragraf 13. Molim da se pokaže... to je strana 6 ovog dokumenta.

5 Paragraf 13. Da li biste bili ljubazni, gospodine Kirudja, da nam pročitate ovaj
6 paragraf 13?

7 O: Hoćete da to kažem glasno?

8 P: Molio bih Vas.

9 O: "Hrvatska vojska, odnosno akcija vojske, hrvatske vojske iz Gospića u
10 dva sela, u tri sela, imala je za prethodnicu obnovljeni napad na UNPROFOR u ova
11 tri sela. Tome je prethodio jedan obnovljeni napad na UNPROFOR u hrvatskim
12 medijima. Hrvatski izvještači izgleda da su se upustili u lov na vještice za sve
13 ono što je UNPROFOR uradio ili što je propustio da uradi. Očigledan motiv je bio
14 da se postignu promjene u komandi ili u organizacionoj strukturi i da se ona
15 razbije u tri različita djela: jedan za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i za bivšu
16 jugoslovensku republiku Makedoniju. Drugim riječima, izgleda da su se Hrvati
17 upustili u jednu prilično uspješnu medijsku kampanju u kojoj napadaju UNPROFOR i
18 njegovo osoblje da bi napali u očima njihove javnosti UNPROFOR i osoblje
19 UNPROFOR-a i to u jednom ironičnom pokušaju da se postigne da ova misija više
20 djeluje u skladu sa službenom politikom reintegriranja UNPA zona u ostatak
21 Hrvatske i to kroz jedan ubrzani postupak. Događaji koji su se desili u ovim
22 nedavnim borbama izgleda da su imali velikog ozbiljnog uticaja na službene
23 aspiracije u Hrvatskoj u tom pogledu."

24 P: Da li se, gospodine Kirudja, ovo što piše u ovom izveštaju slaže sa
25 Vašim saznanjima koje ste u to vreme imali na ovu temu?

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Zamolio bih Vas, uz izvinjenje što Vas mučim da čitate sa monitora,
3 to nije uvek lako, da pročitate i sledeći, 14. paragraf. On je vrlo kratak, a
4 govori o onoj britanskoj fregati. Budite ljubazni, molim Vas.

5 PREVODITELJICA: Prevodioci napominju da nemaju originale ovih tekstova i
6 da prevode *a vista*.

7 O: "Hrvatski upad iz Gospića u Medački džep desio se u vrijeme kada su
8 obje strane bile takve da su se o njima podnosili takvi izvještaji da nisu
9 razdvojene, da nisu udaljene u svojim nastojanjima da dođu do sporazuma o opštem
10 prekidu vatre. Strane u pregovorima imale su zakazan sastanak na britanskom
11 brodu koji je bio na Jadranskom moru kako bi finalizirale ovaj sporazum. Napad
12 od strane hrvatske vojske izgleda da je unazadio proces pregovora, a ukoliko
13 zaista nije bio i jednostavno zaustavljanje tog procesa. Koliko dugo će to
14 trajati zavisi možda od srpskog tumačenja njihovog položaja u nedavnim borbama.
15 Možda je od značaja primijetiti da je u tom procesu hrvatska vojska općenito, i
16 Bobetko osobito, da su možda djelovali na uvjerljiv način, odnosno, u nastojanju
17 da uvjere hrvatsku vojsku, odnosno akcije hrvatske vojske u Medačkom džepu kako
18 bi ona mogla da bude viđena, odnosno da je srpska strana vidi kao jedan
19 izolovani, ali moćan pokazatelj hrvatske vojne moći kako bi oni bili u obavezi
20 da odgovore na takav frontalni kontra-napad..."

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete li završiti rečenicu?

22 SVJEDOK: [simultani prijevod] "...Hrvatska vojska, odnosno, načelnik
23 Generalštaba hrvatske vojske izgleda nije uspio, nije ubjeden da su Srbi bili
24 spremni da odgovore u potpunosti u bilo kojem dijelu duž linije sukoba.

25

26

27

28

29

30

1 Prije dva dana, rekao je hrvatskim medijima da su sada Srbi imali
2 priliku da osete dugu hrvatsku ruku. To je bila ista ona poruka za koju je od
3 nas zatražio 7. septembra da je prenesemo Srbima i mi smo to uradili."

4 G. MILOVANČEVIĆ:

5 P: U vezi sa ovim tekstom, gospodine Kirudja, vratio bih se na Vaš
6 odgovor koji ste dali gospodjtu tužiocu o tome da su pregovori išli, a da ih
7 onda... da nisu postignuti zato što su ih Srbi opstruirali. Da li se taj Vaš
8 odgovor poklapa u potpunosti sa ovim izveštajem koji govori o sasvim drugoj
9 situaciji, dakle, da je hrvatska strana bila ta koja je čak i ovakvim oružanim
10 dejstvima prekidala svaki pregovor?

11 O: Gospodine, koji je datum upisan na ovom izveštaju? Molim Vas da
12 spustite tekst kako bismo vidjeli koji je datum na mom izvještaju.

13 P: Mislim da je to 17. septembar 1993. godine, gospodine Kirudja.

14 O: Hvala Vam. Moj odgovor na bilo koji način nije u suprotnosti sa onim
15 što sam pročitao u ovom paragrafu. Hoću da kažem da moje svjedočenje u glavnom
16 ispitivanju o tome da pregovore prekidaju... o prekidanju pregovora... jer mnoge
17 od tih stvari su se dešavale paralelno. Nisam ulazio u detalje o tome kako su
18 vođeni ti pregovori, djelomično zato što sam želio da ubrzam na traženje časnog
19 Suda, ali ako mi dozvolite trenutak da kažem šta su bili ti pregovori. To su
20 bili pregovori prema Rezoluciji Savjeta bezbjednosti, a oni su okarakterisani
21 kao poboljšanje ekonomskih uslova unutar sektora i kroz ponovnu uspostavu tih
22 ekonomskih odnosa između Srba unutar sektora, znači, i između Srba i Hrvata. Ali
23 Hrvati su dali veoma striktne i značajne... uslov koji se odnosio na pitanje

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 koje Vi postavljate. Oni su rekli: "Ako treba da pregovaramo o poboljšanju
2 ekonomskih uslova, nećemo pregovarati ni o čemu što je sadržano u Vanceovom
3 planu, a osobito nećemo pregovarati sa bilo kime u takozvanoj Srpskoj Krajini
4 koji ima neku funkciju, a to znači neko iz vlade, neki ministar, bilo ko sa
5 službenom funkcijom ili neko ko je direktno u vezi sa tom vladom. Sa njima
6 nećemo pregovarati." Na taj način Srbi u Krajini su bili natjerani ili je od
7 njih zatraženo da imenuju ljudе u ličnim svojstvima i to ljudе koji nisu imali
8 funkcije, da bi oni mogli da nastave pregovore. To su bili pregovori za koje sam
9 rekao da su bili u toku kada su bili konstantno prekidani i zaustavljeni. Ljudi
10 koji su u njima sudjelovali, u tim pregovorima, skoro su bili nepoznati. Nisu
11 imali funkcije. Oni su bili pojedinci. Osobe.

12 U tom konkretnom primjeru o kojem govorimo, to je bio napad koji je
13 izvršila hrvatska vojska iz Gospića u Medački džep, a to je izazvalo, dalo veoma
14 značajne rezultate u pravcu o kojem smo govorili. To je promijenilo
15 mobilizaciju, skladište oružja - sve se promijenilo. To je bilo vojno pitanje,
16 jedno paralelno pitanje, a drugo paralelno pitanje bili su civilni pregovori
17 koji su se odvijali na paralelnom kolosjeku, kao što sam rekao. Stoga, zbog
18 ovoga što sam rekao, to nije kontradikcija onome što sam rekao u glavnom
19 ispitivanju.

20 P: Gospodine Kirudja, hvala Vam na ovom detaljnem odgovoru. Želeo bih da
21 Vas pitam još jednu stvar vezanu za te sporazume. Da li Vam je poznato da je 29.
22 marta 1994. godine potpisani takozvani "Zagrebački sporazum", sporazum koji je
23 predviđao razdvajanje sukobljenih strana, koji je sadržao obavezu da se
24 sukobljene strane sa streljačkim naoružanjem povuku na kilometar od linije
25 prekida vatre, da se minobacači i tenkovi povuku na deset kilometara rastojanja,
26
27
28
29
30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 a da se artiljerija, koja ima veći domet, povuče na dvadeset kilometara. Da li
2 ste čuli za taj sporazum?

3 O: Sjećam se toga.

4 P: Hvala Vam. Da li ste čuli takođe za sporazum koji su, kao i u ovom
5 prvom slučaju, postigli srpska i hrvatska strana - opet, pod posredovanjem
6 međunarodne zajednice, u novembru i decembru 1994. godine, o ekonomskoj
7 saradnji. Dakle, o otvaranju autoputa, o otvaranju naftovoda i drugim pitanjima
8 koja su se ticala uspostavljanja ekonomskog prometa. Da li se sećate tog
9 detalja?

10 O: To je upravo ono što sam ranije objasnjavao i postoji odnos između
11 ova dva sporazuma koja ste upravo naveli. Ja vjerujem da postoji odnos između
12 njih, da su oni povezani.

13 P: Da li se može, gospodine Kirudja, reći da su ova dva sporazuma, dva
14 važna sporazuma bili sporazumi koje je... u kojima je svoj doprinos i svoju
15 dobru volju pokazala srpska strana - i srpska strana, dakle, ne mislim samo na
16 srpsku stranu nego i srpska strana kao jedna od strana koje su se sporazumele?

17 O: Da, meni je poznato da su ta privatna lica koja sam spomenuo dovela
18 ovaj sporazum do takvog zaključka kakav ste spomenuli.

19 P: Hvala Vam. Preći ćemo sada na jednu drugu temu, gospodine Kirudja.

20 Ona je vezana za prvu hrvatsku napadnu operaciju, po datumu, na zonu pod
21 zaštitom Ujedinjenih nacija - to je operacija "Miljevački plato", 21. juni 1992.
22 godine. To je bilo u vreme kada su se trupe UNPROFOR-a još uvek raspoređivale u
23 svojim zonama. Hrvatska armija je napala to područje, ubila 40 srpskih
24 teritorijalaca i bacila ih u jamu; nakon toga Savet bezbednosti je doneo

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 rezoluciju kojom je osudio tu akciju i naložio Hrvatskoj da povuče svoje trupe
2 sa tog područja, ali je ta Rezolucija 762 - i zbog toga Vam i postavljam ovo
3 pitanje - vezana za još jednu odluku Saveta bezbednosti. Ona se tiče
4 restauracije hrvatskih autoriteta, hrvatskih vlasti u takozvanim *pink* zonama. Vi
5 se sećate te rezolucije pretpostavljam?

6 O: Da.

7 P: Koliko sam razumeo Vaše objašnjenje, iz odgovora Tužilaštву, te zone
8 su faktički bile između UNPA područja u kojima su bili Srbi i imali svoju
9 miliciju i linije prekida vatre. I na tim područjima, u tim područjima, nije
10 trebalo da bude nikakve srpske policije. Trebalo je da ta područja preuzme
11 hrvatska strana. Je l' to tako bilo? Da li sam Vas dobro razumeo?

12 O: U ružičastim zonama?

13 P: Da.

14 O: Da.

15 P: Molio bih da se na monitoru prikaže dokument sa liste 65ter 1360. To
16 je jedan izveštaj Savetu bezbednosti...

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prije nego što uradite - šta želite
18 sa ovim dokumentom koji je sada na ekranu, gospodine Milovančeviću?

19 G. MILOVANČEVIĆ: Zahvalan sam Vas, časni sudijo. Predlažem da se uvede
20 kao dokaz Odbrane. Hvala Vam najlepše.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Dokument se uvrštava u spis.
22 Molim da mu se dodijeli broj.

23 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokaz broj 768, časni Sude.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 G. MILOVANČEVIĆ: Pre nego što se pojavi ovaj dokument, da bismo dobili
2 malo u vremenu, reći ću Vam, gospodine Kirudja, da se on bavi... Evo ga, sada se
3 nalazi na ekranu; on nosi oznaku S/24/1600 /u engleskom transkriptu: "S
4 24/600"/. Datum je 28. septembar 1992. godine. Bavi se sa realizacijom Vanceovog
5 plana, takozvanog Vanceovog plana, dakle, misijom UNPROFOR-a u Jugoslaviji.
6 Pošto smo pominjali *pink zone*, molio bih najpre da na ovom dokumentu pogledamo
7 paragraf 25. To je strana 8 ovog dokumenta.

8 Samo jedan trenutak, oprostite. Ovaj paragraf govori o zajedničkim
9 komisijama u *pink zonama*, gospodine Kirudja. Te su zajedničke komisije po ovome
10 parrafu ustanovljene Rezolucijom 762 iz 1992. godine i... Možete li nam reći:
11 da li je uspostavljanje tog režima u tim *pink zonama* koji je predviđen
12 Rezolucijom Saveta bezbednosti 762 išao lako ili je bilo nekih problema u vezi
13 sa tim?

14 O: Bilo je mnogo prepreka u implementaciji te rezolucije.

15 P: U vezi sa ovim Vašim odgovorom, Vi ste juče, odgovarajući na pitanje
16 tužioca, objašnjavali kako je gospodin Martić dogovorio sa predstavnikom
17 Ujedinjenih nacija raspuštanje specijalne policije, kako je to raspuštanje
18 naišlo na otpor lokalnih komandanata, da je gospodin Martić tražio da se to
19 pitanje realizuje onako kako je to on dogovorio sa komandantom snaga. Da li se
20 sećate tog Vašeg odgovora?

21 O: Da. Ali tu nije bilo riječi o implementaciji vezano za ružičaste zone
22 već o implementaciji demobilizacije u sklopu Vanceovog plana.

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Hvala Vam. U vezi sa ovim *pink* zonama, ružičastim zonama postoji
2 jedan izveštaj gospodina Andrejeva, Viktora Andrejeva - on je bio jedan od
3 službenika UNCIVPOL-a - koji govori otprilike ga interpretiram, o tome da najava
4 ponovo uspostavljanje hrvatskih autoriteta u *pink* zonama predstavlja okidač koji
5 je kod lokalnog srpskog stanovništva u tim zonama doveo do njihovog ponašanja
6 koje se sastoji u tome da oni hoće da uzmu situaciju u svoje ruke i zakon u
7 svoje ruke i na svaki način onemoguće i otežaju povratak hrvatskog stanovništva.
8 Da li je Vama ova informacija..., da li Vam liči na ono što Vi imate kao
9 saznanje o tom problemu?

10 O: Da.

11 P: U vezi s ovim Vašim odgovorom, molio bih da se na monitoru prikaže -
12 sada ćemo udaljiti ovaj dokument - moraćemo ga kasnije ponovo vraćati; ali da
13 uradimo tako... Oprostite na ovom glasnom razmišljanju, časni Sude. Da se
14 prikaže dokument Tužilaštva sa liste 65ter 327.

15 Pre nego što se ovaj dokument pojavi, da li možete prepoznati ovaj
16 dokument, gospodine Kirudja? On se sad nalazi pred Vama. Molim da dignemo celu
17 stranu da se vidi malo... da.

18 Ovo je dokument koji se odnosi na Sektor jug. Ne odnosi se na sektor u
19 kome ste Vi obavljali svoj posao, gospodine Kirudja. Ono zbog čega je ovaj
20 dokument meni interesantan i zbog čega bi želeo da Vam ga predočim jeste
21 izveštaj o stanju kriminaliteta prema hrvatskom stanovništvu. To je tema ovog
22 dokumenta. Molim da pokažemo sledeću stranu. Idemo još jednu stranu dalje, molim
23 oprostite. E, ova me tabela interesuje. Vidite, gospodine Kirudja. Možemo li ovu
24 šemu postaviti tako da se vidi do kraja, do tačke 28, 29? Ovaj popis? Hvala. E,
25 tako. Ovaj dokument UNCIVPOL-a i Sektora jug sadrži izveštaj o stanju

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 kriminaliteta u jednom dužem periodu. Prva vertikalna kolona sadrži naznaku
2 mogućih zločina po imenu i označeni su brojkama od 1 do... - čini mi se 29. U
3 prvom horizontalnom redu ispod naslova imate oznake P1, P2, P3 do P8 i od
4 sredine oznake S1, S2, S3, S4 i tako dalje. Da biste razumeli šta hoću da Vam
5 predočim i šta hoću da Vas pitam: bitno je uočiti da ove oznake P1, P2, P3 i
6 tako dalje predstavljaju navode odnosno oznake stanice UNCIVPOL-a u *pink* zoni i
7 otuda prvo slovo P, a oznake Sektor Istok 1, 2, 3, 4 - predstavljaju oznake
8 UNCIVPOL-a u UNPA zonama. Moje pitanje je sledeće:

9 Da li Vi iz ovog dokumenta u krajnjoj vertikalnoj koloni desnoj, na dnu,
10 vidite totalnu cifru, gospodine Kirudja? Da li se radi o brojci od četiristo
11 devedeset... čini mi se, sedam /497!/, krivičnih dela. Ako pratite tu krajnju
12 cifru i podignite pogled na ovaj početak teksta koji označava ove oznake P1, P2,
13 P3 sve do ove oznake S - znači, zaključno, koliko vidim, sa P8. Na dnu se nalaze
14 definitivne cifre koje se odnose na ove stanice UNCIVPOL-a u *pink* zonama. Zašto
15 je meni taj podatak interesantan? Zbirni podaci o krivičnim delima koja su
16 počinjena na štetu Hrvata i koji se odnose na *pink zone*, govore o tome da je
17 broj tih dela u ovom periodu od ukupno 497 u *pink* zonama 360 i nešto. To je zbir
18 ovih cifara koji se odnose na pojedinačne stanice, P1, P2 do P8. Dakle, dve
19 trećine krivičnih dela u ovome periodu učinjeno je na štetu hrvatskog
20 stanovništva ili hrvatske imovine na teritoriji *pink zona* i taj broj je mnogo
21 veći od broja krivičnih dela koja su učinjena na područjima koja su pokrivale
22 stanice UNCIVPOL-a u UNPA područjima. Te se stanice označavaju sa S. Sa brojkama
23 S. Dakle, od sredine ovog prvog reda, to su stanice UNCIVPOL-a u UNPA zonama. Da
24 li ovaj podatak, da je broj počinjenih krivičnih dela, ukupni broj krivičnih
25 dela u zonama *pink* neuporedivo veći od broja krivičnih dela u istom periodu u
26 ostalim zonama potvrđuje ono što ste malo pre rekli: da je stanovništvo na tim
27 područjima, kada je čulo da treba se izvrši restauracija hrvatskih vlasti, samo
28 uzimalo zakon u svoje ruke i delovalo tako da oteža povratak hrvatskog
29
30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodioцу, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 stanovništva i da oteža uspostavu hrvatske vlasti. Da li se to slaže sa onim što
2 ste malo pre rekli? Pitanje je vrlo dugo bilo, ali me interesuje samo da li
3 možete da izvedete takav zaključak iz ove tabele.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ako pogledate ekran, na cijelom tom
5 ekranu i više od njega nalazi se to Vaše pitanje. Jedan dio Vašeg pitanja je
6 nestao. Ne znam kako možete bilo kojem svjedoku da objasnite da odgovori na
7 takvo pitanje. Vi ne postavljate pitanja, Vi svjedočite. Zašto ne postavljate
8 pitanja? Krenite tamo kuda želite. Radite u pravcu kojem želite pomoći pitanja,
9 gospodine Milovančeviću.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Shvatam Vašu sugestiju. Hvala Vam. Učinilo mi se da je
11 ovo kraći put, al' izgleda je duži. Oprostite. Ja sam mislio da ću dobiti na
12 vremenu da ne pitam gospodina Kirudju svaku stavku i svaku kolonu pojedinačno. A
13 ispalio je komplikovanije nego što sam mislio. I sad... Pitaču gospodina
14 Kirudju...

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da postavite pitanja jedno po
16 jedno u onom pravcu u kojem želite da idete. Ne možete očekivati od bilo koga da
17 odgovori na cijelu ovu tezu koju ste prezentirali.

18 G. MILOVANČEVIĆ:

19 P: Gospodine Kirudja, molim Vas, možete li nam za stanicu P1 na dnu dole
20 pogledati koliki je broj krivičnih dela - na ovoj skali?

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Recite... to se tu nalazi. Recite mu
22 da je to 12 ili 22 ili 222, koliko hoćete. Pa pitajte ga. Postavite pitanja.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nemojte tražiti od njega da govori
25 ono što se već tu nalazi, molim Vas.

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ:

2 P: Gospodine Kirudja, da li je oznaka ispod ove oznake na vrhu P1 dole u
3 poslednjem redu koji ukazuje na zbir krivičnih dela, svih, 222? Da li vidite tu
4 oznaku? Dakle, na samom dnu, prva cifra sa leve strane? Da li je to cifra 222?

5 O: Mogu da je vidim. No, časni Sude, ja imam jedan osnovni problem sa
6 ovim pitanjem. Ovo je John McElligot u Sektoru jug koji govori o stvarima koje
7 su se dogodile u Sektoru jug. A ja sam bio odgovoran za Sektor sjever. I ovaj
8 dokument nema nikakve niti po formi, niti po sadržaju, nema nikakve veze sa
9 mojom kancelarijom. Ja mogu da pogledam ovu kolonu i dodati 22 /u engleskom
10 transkriptu: "222"/ sa onim što želim , ako je to ono što on hoće od mene.

11 P: Gospodine Kirudja, izvinite što sam Vam postavio ovo pitanje. Povući
12 ću pitanje. Časni Sude, oprostite. Idemo dalje. Shvatam Vaš odgovor. Mislim da
13 sam otišao van Vašeg sektora. Izvinite.

14 O: Hvala Vam.

15 P: Malopre smo spomenuli ovo pitanje specijalne policije, gospodine
16 Kirudja. I pitanje prisustva naoružanih ljudi na terenu. Pomenuli ste u jednom
17 od Vaših odgovora tužiocu da se oružje srpske Teritorijalne odbrane,
18 Teritorijalne odbrane Srba, nakon rasporeda trupa Ujedinjenih nacija, nalazilo u
19 depoima pod duplim ključem. I da su nakon iznenadnih napada hrvatske vojske Srbi
20 to oružje uzeli. Da li to možemo vezati za period masleničke operacije, 21.
21 januar 1993. godine? Da li se sa tim slažete?

22 O: Da. To je počelo sa operacijom Maslenica.

23 P: Hvala Vam. Vi ste u Vašem svedočenju takođe rekli da se, uslovno
24 rečeno, srpska strana sa kojom ste razgovarali o problemu milicionera sa dugim

25

26

27

28

29

30

1 oružjem, prituživala na nesigurnost i na potrebu da se milicija ili već kako da
2 se zovu te jedinice naoružane dugim oružjem, nosi i sa kriminalom i pogotovo sa
3 upadima hrvatskih oružanih sastava. Da li je to tako?

4 O: Nije bilo upada hrvatskih oružanih snaga u Sektor sjever. Oni su
5 napali Maslenicu, a to je daleko na jugu - skroz na kraju Sektora jug i vrlo
6 daleko od uobičajene zone sukoba. Maslenica je most. Ova teza koju Vi gradite
7 nije direktno povezana sa Maslenicom.

8 P: Hvala Vam. Moje pitanje bilo je i nije mi bila namerna, dakle, da ovo
9 pitanje vežem sa Maslenicom niti sa bilo kojim konkretnim događajem. Pitanje je
10 bilo načelne prirode. Da li Vi Vaše razgovore sa predstavnicima srpske strane,
11 kada se pokretalo ovo pitanje razoružanja milicije ili specijalne policije, kako
12 se zvala, dakle, da li ste Vi dobijali uvek odgovore da se Srbi osećaju
13 ugroženim i da im je to potrebno da bi se branili? Da li se može tako reći? Ja
14 sad govorim na jedan uopšteni način.

15 O: Da. U pravu ste. Jesu.

16 P: Hvala. Molio bih da se ponovo na monitoru prikaže dokument sa liste
17 65ter 1360. U ovom dokumentu Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, gospodine
18 Kirudja, govori se o jednom upadu 500-600 naoružanih Muslimana koji su prošli
19 kroz Sektor sever da bi došli u Bosnu. I bili su presretnuti od srpske policije.
20 Neki su ubijeni, mnogi su zarobljeni. Vi ste govorili o zarobljenim muslimanskim
21 vojnicima koji su bili u zatvoru u Glini. Da li se Vi sećate tog događaja?

22 O: Da, sjećam se.

23 P: Molim da pogledamo stranu 2 ovog dokumenta. Pod tačkom D na ovoj

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladljena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 strani, gledano od vrha strane, dakle, tačka D, dakle,... dobro je zaustavite
2 je. Zaustavite tekst u tom položaju. Govori se u izveštaju Savetu bezbednosti da
3 su zatvorena lica koja su intervjuisana od strane UNPROFOR-a da su bili
4 mobilisani i trenirani od strane hrvatske armije u određenim područjima Hrvatske
5 i poslani da bi se infiltrirali u malim grupama u Bosnu i Hercegovinu da bi se
6 pridružili borbama koje su se tamo vodile. Takođe, ovde se navodi da je to
7 pitanje pokrenuto i kod predsednika Tuđmana koji je obećao da se to ubuduće neće
8 dešavati što je stvorilo visoke tenzije na terenu. Da li je ovo informacija koja
9 se poklapa sa onim što Vi znate o tom slučaju?

10 O: Ne. Zato što je grupa koja se infiltrirala u Sektor sjever imala
11 drugi smjer. To je bila grupa koja je dolazila iz muslimanske enklave. Oni su
12 otišli iz muslimanske enklave kroz Plaški u Sektor sjever. Vi govorite o malim
13 grupama koje su išle u Bosnu i Hercegovinu u suprotnom pravcu. I ova dva pitanja
14 nisu povezana u tom smislu.

15 P: Gospodine Kirudja, da li ovaj Vaš odgovor znači da je pored ove grupe
16 od oko 600 ljudi koji su iz Hrvatske preko Sektora sever, pored vojnika
17 UNPROFOR-a išla u Bosnu, postojala i druga grupa Muslimana iz Bosne koji su
18 pokušavali da prođu kroz Sektor sever na drugu stranu, na primer, u Hrvatsku?
19 Jeste o tome govorili? Jesam li Vas dobro razumeo? Shvatam da su to dva
20 različita događaja, nego...

21 O: Da. Ajde da to razjasnimo. Grupa koja se spominje u tački D, u tekstu
22 koji se nalazi na ekranu, tu se govori o velikoj grupi oružanih ljudi koji su
23 pokušali da se infiltriraju kroz Sektor sjever u područje Bihaća i Cazina u
24 Bosni i Hercegovini. I ovaj... No, čak i ovaj dokument pred Vama nije tačan. Ja
25 znam to područje, video sam, išao sam tamo. Oni su ustvari izlazili. Oni nisu
26
27
28
29
30

1 Ulazili u Bihać i Cazin, već su izlazili. Oni su prošli kroz Plaški. Nekoliko ih
2 je ubijeno, a ostali su ušli u Sektor sjever i odvedeni u zatvor u Glini. Mislim
3 da je to toliko zasad jasno.

4 P: Vi ste takođe pomenuli i malo pre, odgovorajući na jedno od mojih
5 pitanja, da je gospodin Martić postigao sporazum sa komandantom snaga UNPROFOR
6 da se demobilišu i raspuste specijalne policijske snage. Da je... u Vašoj izjavi
7 Tužilaštву, objasnili ste da je general - mislim da tamo piše Dukić, a trebalo
8 bi da stoji Đukić - došao i to saopštio, i da je on od lokalnih komandanata koji
9 su se tome protivili insistirao da se sporazum koji je Martić potpisao sprovede.
10 Da li je taj sporazum sproveden?

11 O: Na kraju jeste.

12 P: U vezi... Preći ćemo sada na jednu drugu temu, gospodine Kirudja.
13 Objasnjavajući Vaš dolazak na područje Sektora sever za koji ste bili zaduženi
14 ili u kome ste radili, objasnili ste sa kim ste se tamo sreli. Između ostalog,
15 objasnili ste da je jedna od prvih osoba koje ste tamo sreli bio gospodin
16 Lazarević, izvesni gospodin Lazarević. U vezi sa tom osobom postaviću Vam
17 nekoliko pitanja.

18 Kada prvi put pominjete njegov, u Vašoj izjavi koju ste dali Tužilaštву,
19 kada prvi put pominjete njegovo pojavljivanje i njegov susret sa Vama, govorite
20 o tome da ste se sreli sa Slobodanom Lazarevićem, oficijrom za vezu lokalnih
21 srpskih vlasti sa UN-om. Kasnije, kada govorite o sledećim susretima sa
22 gospodinom Lazarevićem, objasnjavate da Vam je on objasnio ko je ko u lokalnim
23 srpskim vlastima i sa kojim osobama bi trebalo razgovarati. Interesuje me - taj
24 Vaš prvi susret sa gospodinom Lazarevićem je bio susret sa osobom u civilnom
25 odelu ili u vojnem odelu?

26 O: To je bio vrlo kratak sastanak sa Lazarevićem u hotelu u Topuskom. Ne

27

28

29

30

peta, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 mogu da se setim koje je to ime. On je bio odjeven kao civil, obično onako, kako
2 čete često sresti ljude koji su odjeveni kao civili.

3 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. Kada govorite o kasnijim susretima sa
4 tim čovekom, Vi ste između ostalog rekli da ste čak i generalu Špiri Nikoviću,
5 komandantu 10. korpusa se požalili ili obavestili ga da pomenuti Lazarević,
6 možda sledeći... možda... sledeći politiku civilnih vlasti, ometa osoblje
7 Ujedinjenih nacija i da Vam je gospodin Niković tom prilikom rekao da se
8 Lazarevića ne tiče koga Vi kao pripadnici Ujedinjenih nacija zapošljavate. Da li
9 je to tako bilo?

10 O: Djelomično tačno. Ja se nisam žalio na gospodina Lazarevića, jer kao
11 što ste Vi primjetili, on je bio civil. Kako to da što god je on pomislio tako
12 bi i bilo. Ja sam se žalio na srpske vlasti, naročito na policiju koja je
13 djelovala jedinstveno. Ona je podnosila zahtjeve, tražila da osoblju UN-a mora
14 biti zabranjeno... a Lazarević je samo podnio izvještaj o tom pokušaju. Znači,
15 ja se nisam žalio na Lazarevića kao na civila.

16 P: Hvala Vam na ovom objašnjenju, gospodine Kirudja. Kada govorimo o
17 ovom gospodinu Lazareviću, da li je to onaj čovek za koga ste Vi rekli da je on
18 poslao poruku generalu Nikoviću posle penzionisanja da se slučajno ne pojavi jer
19 će otprilike biti ubijen, ako se pojavi na teritoriji Korduna. Je l' o toj osobi
20 govorimo?

21 O: To je isto, ali nije on poslao poruku, nego je Lazarević koji je
22 govorio engleski, djelomično i francuski, on je meni prenio da vlasti kažu:
23 "Kažite generalu Špiri Nikoviću, kad je penzionisan, ako kroči nogom na našu

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 teritoriju da će biti uhapšen". Ne ubijen, nego uhapšen.

2 P: Da li Vam je to prilikom gospodin Lazarević koje to vlasti kažu ili
3 je samo govorio neodređeno, tako kako ste Vi rekli?

4 O: On je prenio poruku. Nije on lično prijetio. On je to meni prenosio.

5 On je meni prenosio ono što su razmišljanja i kako vlasti misle.

6 P: Hvala Vam. Da li je taj gospodin Lazarević bio povezan i sa hapšenjem
7 gospode Indire Kulenović o kome ste govorili nešto u Vašem iskazu - a dali ste i
8 detaljno objašnjenje u Vašoj izjavi Tužilaštву?

9 O: Hapšenje Indire Kulenović je izvršio načelnik policije u Vrgin Mostu,
10 Đuro Škaljac.

11 P: Da li je gospodin Lazarević imao bilo kakve veze sa tim? Da li ste
12 zaključili da je on imao bilo kakve veze sa tim hapšenjem? Da li je on imao tu
13 neku ulogu?

14 O: Da.

15 P: Vi ste u Vašoj izjavi takođe govorili da ste se sastajali sa
16 zapovednikom sektora, odnosno zapovednicima sektora i Vi ste se sastajali sa
17 gospodinom Čedomirom Bulatom, pukovnikom Bulatom u kući koja je bila blizu vašeg
18 štaba u Topuskom. I da su pokušaji nekih službenika RSK, zajedno sa Lazarevićem
19 koji je igrao ulogu posrednika, da korumpiraju ili kompromituju prvog
20 zapovednika sektora bili očigledni. Je l' u tom učestvovao taj gospodin
21 Lazarević, gospodine Kirudja?

22 O: Jeste. Moram ponovo da kažem, to je svjedočenje koje sam dao drugdje,
23 a ne u ovoj sudnici. No, tačno je.

24 P: Hvala. Da li ste u tom svedočenju, u toj izjavi koju ste dali
25 Tužilaštву takođe objasnili da je taj Lazarević izgleda uspeo da se
26

27

28

29

30

1 pomenutom pukovniku Bulatu predstavi kao osoba koja se dobro slaže sa
2 predstavnicima međunarodne zajednice? Pa je jedno kratko vreme bio prevodilac i
3 pukovniku Bulatu u takvim okolnostima?

4 O: Da, jeste.

5 P: Da li mislimo na istoga gospodina Lazarevića, gospodine Kirudja, kada
6 Vi kažete, u toj Vašoj izjavi Tužilaštvo, da je on, na tim sastancima, taj
7 gospodin Lazarević, prevodio tako da ste Vi od drugih prevodilaca saznali da
8 prevodi drugačije od onoga što bi sagovornici rekli? Da ste o tome... da je to
9 postalo prilično jasno za vreme sastanka sa gospodinom Španovićem kad se
10 raspravljalio o Bihaćkom džepu i da je zapovednik sektora na Vaš savet prekinuo
11 sastanak i da nije htio dozvoliti da Lazarević dalje prevodi? Je l' ovo točno,
12 gospodine Kirudja? Je l' na tog čoveka mislimo, istog Lazarevića?

13 O: To je isti Lazarević.

14 P: I u vezi sa tom osobom, sa tim gospodinom Lazarevićem, imam za Vas
15 još jedno pitanje. Opisujete ga vrlo... na jedan vrlo autentičan način. Kažete:
16 "Bio je sav skockan, u civilu, izašao je kao da je došao sa snimanja Velikog
17 Gatsbyja. Govorio je gotovo besprekoran engleski, prilično dobro razumeo
18 francuski. Kad sam odlazio iz sektora nosio je gotovo isključivo maskirnu
19 uniformu i bio naoružan raznim vrstama pištolja. Tada sam već stekao utisak da
20 je on tip čovjeka koji bi mogao biti dobar plaćenik." Je l' to taj Lazarević,
21 zvani "Veliki Gatsby"?

22 O: Izvinite zbog tog komentara, ali Vi ste ih tako spomenuli da to nije
23 tačno. Pojedinačno biste mogli biti u pravu. Ja sam Lazarevića susreo kao
24

25

26

27

28

29

30

1 civila, negde u samom početku. On je na jednom od prvih sastanaka rekao da je on
2 oficir za vezu za posmatrače Evropske zajednice. Vremenom je postao... postao
3 je... nakon demobilizacije iz JNA, postao je oficir za vezu Čede Bulata. Zatim
4 je prešao... promijenio odjeću i počeo je da nosi vojnu uniformu i pušku tako da
5 je... ja sam opisao taj neki rani, početni sastanak jer on je tako izgledao i
6 ličio je na... na tom sastanku je sve ličilo na scenografiju iz filma. I
7 upotrebio sam riječ "Veliki Gatsby".

8 P: Gospodine Kirudja, nisam mislio da Vas... oprostite što sam Vam
9 postavio ovo pitanje. Nisam mislio da Vas dovodim u nezgodnu poziciju. Vi ste
10 sasvim decentan čovek. Nego me interesuje... sve ovo sam postavio radi dobijanja
11 odgovora na jedno Vaše miš... na sledeće pitanje. Kažete, stekli ste utisak da
12 je on tip čovjeka koji bi mogao biti dobar plaćenik i da je to bio čovek čiji se
13 ideali i životni ciljevi često menjaju. Da li Vi i sada zadržavate to mišljenje
14 o njemu, o toj osobi?

15 O: Da. Hvala Vam na ljubaznim riječima.

16 P: Hvala Vama, gospodine Kirudja.

17 Vi ste, odgovarajući na pitanja Tužilaštva, pogledali jedan dokument
18 koji nosi oznaku na listi 65ter dokumenata 887. Molio bih da taj dokument
19 pogledamo na monitoru. Radi se o jednom dokumentu od 10.02.1994. godine i tiče
20 se obrade nekih pitanja koja su u tom trenutku za Vaš rad bila značajna. Pre
21 nego što se taj dokument pojavi na monitoru, pitao bih Vas jedno pitanje koje
22 sam zaboravio ranije da Vas pitam kada smo govorili o prihvatanju Vanceovog
23 plana. Da li Vam je eventualno poznato - znam da je to bilo pre Vašeg mandata i
24 oprostite što Vam postavljam ovakvo pitanje - ali pitam da li ste možda čuli
25 sledeću činjenicu: da je na skupštini u Glini, početkom februara 1992. godine,

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 na kojoj je prihvaćen Vanceov plan, bio i gospodin Martić i da je on uzeo
2 aktivnog učešća u cilju prihvatanja Vanceovog plana i dolaska trupa Ujedinjenih
3 nacija? Da li znate za taj podatak?

4 O: Ne taj konkretni sastanak koji spominjete u Glini. Ja ne sumnjam u
5 to, ne sumnjam da je bilo tako kako ste rekli.

6 P: Hvala, gospodine Kirudja. Molim da se na monitoru prikaže... možete
7 li da pronađete dokument 887 sa liste 65ter. To je dokaz 764, ako Vam je tako
8 lakše.

9 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] To je dokazni predmet 764.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Ja sam možda napravio grešku. 764. Oprostite. Dakle,
11 ovaj dokument, gospodine Kirudja, nosi datum 10. februar 1994. godine. Dokument
12 koji bi trebalo da se pojavi na ekranu. To je dokazni predmet 764. Molim
13 Sekretarijat za izvinjenje zbog pogrešne informacije. U ovom dokumentu govori se
14 o temama koje su tada za Vas bile interesantne. To je postojanje odnosno
15 uvođenje komande za Hrvatsku i general-majora Tajebija ili Tajibija, ne znam
16 kako se zove. Da li prepoznajete ovaj dokument, gospodine Kirudja?

17 O: Molim Vas da dokument spustite.

18 Da.

19 P: Ovaj dokument, odmah ispod naslova dole, sadrži, ove šeme gore,
20 sadrži naslov "poruka" gde je Vaš oficir za vezu kordunskog korpusa obaveštava
21 kakav je stav vlasti Republike Srpske Krajine prema naredenju iz Knina pa se taj
22 stav navodi u pogledu jednog pitanja te komande za Hrvatsku pod tačkom AAA.
23 Molim da se podigne, da se vidi samo dno dokumenta. E, to je tačka AAA, a pod
24 tačkom BBB, tri B, govori se o ograničenju, odnosno restrikciji kretanja

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodioцу, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 CIVPOL-a, humanitarnih organizacija i posmatrača Evropske zajednice, gde стоји
2 да та ограничења садрže налог да се морaju ограничiti на главне путеве, да
3 морaju тражити пратњу милиције unapred, а да војни контингенти нису ограничени.
4 Nakon тога иде Ваša анализа и мene интересује онo што Vi navodite u tački BBB te
5 analize. Molim da pokažemo stranu 2 ovog dokumenta. Ona gore ima oznaku 732.
6 Interесује me ovaj srednji pasus, ceo, da видимо на monitoru. U tom srednjem
7 pasusu, Vi говорите да су по овом пitanju, dakle, пitanju ограничења кretanja
8 CIVPOL-a i posmatračke misije, vlasti u Krajini podeljenje. U vezi sa tim, pre
9 nego што Vam будем предочио ovaj tekst, поминje se i izbor Martića za
10 predsednika Republike Srpske Krajine. Odgovarajući na пitanja Tužilaštva, Vi сте
11 говорили i o tome шта се чуло o неким glasačkim listićima, o неким kutijama za
12 glasanje, o mestima za glasanje. Pri tome сте naglasili da je то bilo ono што
13 сте чули i што се govorkalo. Ja не видим никакву везу sa glasačkih listića i
14 glasačkih kutija sa темом ovog... sa предметом ovog krivičnog postupka, ali kad
15 je то već pitanje pokrenuto, интересује me da ли znate da je до избора гospodina
16 Martića за predsednika Republike Srpske Krajine доšlo u drugom izbornom krugu?
17 Da ли Vam je taj detalj poznat?

18 O: Hvala. Da. Znao sam da je гospodin Martić bio izabran za predsednika.
19 Ispravka na ono што sam rekao jučer. Nije se radilo o glasinama. Mi smo
20 pratili... Rekao sam da smo pratili догађања u сектору како су се она одвијала.
21 Ali што се тиче пitanja избора, mi nismo имали никакву улогу u tome. To ovo
22 пitanje не чини glasinom, само се radi o tome da nismo имали никакву улогу u
23 tome, ali smo pratili izbore koji су provedeni i u Сектору sjever.

24
25
26
27
28
29
30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodioču, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, hoću samo da
2 vidim jednu stvar. Ako pogledate ekran, vidjet ćete da od vrha ekrana pa negdje
3 dvije trećine, Vi ste govorili i Vaše pitanje je već izašlo, proizašlo tek iz
4 poslednje tri rečenice nakon ovog prethodnog govora. Samo hoću da to imate na
5 umu, molim Vas. Postavite pitanja, nemojte izlagati disertacije prije
6 postavljanja pitanja.

7 G. MILOVANČEVIC: /prijevod engleskog transkripta: "Hvala, časni Sude.
8 Hvala, časni Sude."/

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim.

10 G. MILOVANČEVIC: /nečujno/... koliko god mogu. Neki put tema povuče
11 čoveka pa radi...

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nastavite.

13 G. MILOVANČEVIC:

14 P: Kada kažete da je gospodin...

15 Hvala...

16 Kada kažete da je gospodin Martić izabran u drugom krugu, da li Vam je
17 poznato da je u prvom krugu bilo sedam kandidata, da su pored Martića i
18 gospodina Babića bila još petorica kandidata, da niko nije dobio većinu i da su
19 u drugi krug otišla dva kandidata koji su imali najveći broj glasova: gospodin
20 Babić i gospodin Martić? Da li to znate?

21 O: Ne detalje. Središte naše pažnje bili su dva posljednja kandidata, a
22 upravo o tome i govorи ovaj pasus. O dvojici posljednjih kandidata.

23 P: Kada Vam je tužilac postavljao pitanja... Hvala, gospodine Kirudja.

24 Kada Vam je postavljao pitanja vezana za ovaj pasus BBB, skrenuta Vam je
25 pažnja na dva poslednja reda koja govore da je Martić dobio podršku Miloševića
26 protiv Babića u nedavnoj kampanji i pobedio i da se sada postavlja pitanje da li

27

28

29

30

1 on može vladati ili ne. Taj se tekst nalazi pred Vama na monitoru. Pitanje je
2 sledeće: da li je iz ovog teksta koji se nalazi u celom paragrafu BBB jasno da
3 do izbora Martića za predsednika Republike Srpske Krajine dolazi uz podršku
4 Miloševića zato što Babić - dakle, Milan Babić, kao predsednik SDS-a, zajedno sa
5 radikalima u Republici Srpskoj Krajini - ima većinu u skupštini i zato što
6 planiraju da optuže UNPROFOR za neefikasnost? I zbog toga što tim lažnim
7 optužbama UNPROFOR-a pokušavaju da izdejstvuju da UNPROFOR bude najuren sa
8 teritorije Republike Srpske Krajine? Pitanje je da li je Milošević Martića
9 podržao da bi sprečio takav scenario? Da li o tome govori ovaj Vaš pasus?

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ponovo pogledajte šta ste rekli prije
11 nego što ćete postaviti pitanje.

12 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] A onda dva pitanja. Barem više
13 od jednoga pitanja.

14 SVJEDOK: /prijevod engleskog transkripta: "Hoću li...?" /

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ako razumijete pitanje.

16 SVJEDOK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Poslednja rečenica u
17 ovom paragrafu proizlazi iz činjenice da je gospodin Martić izabrani
18 predsjednik, a dvije strane imaju absolutnu većinu. 48 u odnosu na 34 u
19 skupštini. Pod dva, vođa, lider te grupe koja je bila njemu protivnička je
20 Babić. A Babić je uvijek se protivio ovoj misiji. Pitanje je, ako se suoči sa
21 ovim čovjekom sa većinom u parlamentu, može li on vladati. I to je sve što ova
22 rečenica hoće da kaže.

23

24

25

26

27

28

29

30

petač, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Da li možete odgovoriti, gospodine Kirudja, da li je gospodin
2 Milošević, po Vašem shvatanju i razumevanju situacije, podržao gospodina
3 Martića, gospodina Milana Martića, optuženog, da bi sprečio da Babić realizuje
4 te svoje ciljeve protivljenju UNPROFOR-u? Da li je po Vašem shvatanju to razlog
5 za podršku Martića?

6 O: Manje-više, da. Ali ja bih to objasnio donekle drugačije.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kako ste to objasnili?

8 SVJEDOK: [simultani prijevod] Rekao sam da sam mnogo puta znao direktno,
9 iz stanovišta gospodina Miloševića, kasnije kada sam bio u Beogradu - on je htio
10 izlaz koji bi bio u skladu sa izborom Martića, a ne Babića. Da je Babić bio
11 izabran, onda ne bi prošlo ono što je htio Milošević. I to je ono što se ovdje
12 manje-više kaže.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Znate li šta je Milošević općenito
14 želio?

15 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da. On je uvijek mislio da to područje
16 treba da bude autonomni dio Hrvatske kojim će upravljati Srbi kao autonomnom
17 regijom i on je bio potpuno ubjedjen da predsjednik Tuđman možda neće morati
18 da... neće moći nametnuti vojno rješenje tom dijelu Krajine. I to je rekao mnogo
19 puta.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete nastaviti.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Molim da sada pogledamo na monitoru
22 dokument sa liste 65ter 888.

23 P: Pre nego što se pojavi ovaj dokument, on obrađuje dve teme. Razgovore
24 koje ste imali u Beogradu sa gospodinom Miloševićem u vezi sa Tuđmanovim
25

26

27

28

29

30

1 odbijanjem da produži mandat UNPROFOR-a nakon 31. marta 1995. godine i, drugo
2 pitanje se odnosi na prihvatanje odnosno neprihvatanje Vanceovog plana.

3 Da li prepoznajete ovaj dokument, gospodine Kirudja?

4 O: Da, prepoznajem.

5 P: Ispod ovog podvučenog teksta šta je predmet izveštaja imate jednu
6 rečenicu, a nakon toga pasus. Da li u tom pasusu piše da je predmet ovog
7 izveštaja upravo ova tema koju sam Vam predočio?

8 O: Oprostite, na koji paragraf Vi skrećete moju pažnju?

9 P: Prvi paragraf nakon ovog početnog reda. Dakle, prvi veliki paragraf
10 na sredini strane. Počinje sa "Jučerašnjom konferencijom..."

11 O: Da. A šta je Vaše pitanje, gospodine?

12 P: U nastavku teksta u ovom paragrafu ukazuje se na zaključak da
13 hrvatski Srbi deluju po ovlašćenju Beograda. Vi, u nastavku ovog teksta Vašeg
14 izveštaja - da li se sećate tog teksta, pogledaćemo ga kasnije - govorite o tome
15 da li gospodin Milošević prihvata ili ne prihvata plan Z-4. Pa bih molio da u
16 vezi sa tim na drugoj strani pogledamo pasus 3. To je strana koja ima gore u
17 uglu 095, strana 2, u pasusu 3, iza prve rečenice ide tekst za koji bi Vas molio
18 da ga pročitate.

19 O: Da li je to onaj paragraf koji počinje riječima "Ocjenujemo...?"

20 P: /prijevod engleskog transkripta: "Da, to je taj. I nakon prve
21 rečenice."/

22 O: "Ocjenujemo da je mogućnost da su Milošević i Tuđman postigli
23 dogovor neposredno jedan s drugim više nego puko naglašanje. U tom svjetlu,
24 možda je ozbiljna greška tumačiti odbijanje Miloševića da se sastane sa

25

26

27

28

29

30

1 kontakt-grupom kao odbijanje sadržaja prijedloga. Pravilnije bi bilo vidjeti to
2 kao taktički potez Beograda da prisili grupu Z-4 čiji legitimitet oni jedva da
3 priznaju, da uključi Beograd samo u okviru šireg i odlučnijeg foruma.
4 Prikladniji forum bi omogućio Miloševiću da izvuče koncesije važne sa SRJ kao
5 cijenu za uvjeravanje Knina da stupi u pregovore na osnovu plana Z-4. Pitanje je
6 stoga kako iznijeti mirovni prijedlog kninskim Srbima u procesu i obliku
7 prihvatljivom za Beograd."

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li bi u ovom trenutku odgovaralo
9 da napravimo pauzu, a onda...? Napravit ćemo pauzu i nastaviti sa radom u
10 18.05h.

11 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim, ustanite.

12 ... Početak pauze u 17.36h.

13 ... Sjednica nastavljena u 17.57h.

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Sjednite molim.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Milovančeviću.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

17 P: Gospodine Kirudja, u vezi sa ovim pasusom koji ste poslednji
18 pročitali pre ove pauze, pitanje bi bilo sledeće: da li Vi smatrate da je bilo
19 pogrešno misliti da Milošević odbija predlog grupe Z-4 upravo iz onog razloga
20 koji ste malopre naveli - zbog toga što je Milošević od početka zastupao tezu o
21 tome da Srbi trebaju da ostvare svoju autonomiju u okviru Hrvatske?

22 O: Gospodine Milovančeviću, ja ne razumijem ovu premisu. Molim Vas da

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 preoblikujete svoje pitanje.

2 P: Postavit ću ga na drugi način, gospodine Kirudja.

3 Da li ovo što ste malopre pročitali, o čemu ste govorili ukazuje da se
4 Milošević nije protivio planu Z-4 već da je tražio način na koji da bude
5 uključena i Jugoslavija i da se njemu stvori manevarski prostor kod krajinskih
6 Srba? Da li se to tako može reći? U smislu prihvatanja plana Z-4?

7 O: Da. To je ono što se u ovom pasusu u stvari i govori.

8 P: Hvala Vam. Vi ste, u Vašoj izjavi koju ste dali Tužilaštву, govoreći
9 o gospodinu Miloševiću rekli da je njegov stav bio da nije prihvatljivo nijedno
10 vojno rešenje, ni za Saveznu Republiku Jugoslaviju ni za Bosnu i Hercegovinu, ni
11 za Republiku Srpsku Krajinu. Da li je to bio pokazatelj Miloševićevih napora da
12 se pitanje situacije u Jugoslaviji reši, bivšoj Jugoslaviji reši na miran način
13 i sporazumno?

14 O: To je bila najčešća tema na gotovo svim sastancima koje sam s njim
15 imao.

16 P: Vi ste takođe izjavili, u Vašoj izjavi Tužilaštву, da je Miloševićev
17 stav bio da ako se želi da Republika Srpska Krajina prihvati sporazum da se
18 postigne dogovor i mirno rešenje, mora se dogoditi sledeće: prvo, mora se
19 poštovati sporazum o prekidu vatre postignut u martu 1994. godine između dve
20 strane. Da li je to tako bilo?

21 O: Da.

22 P: Da li je gospodin Milošević insistirao i na implementaciji onog
23 ekonomskog sporazuma, na otvaranju autoputa i drugim stvarima koje bi trebalo da
24 poprave političku i ekonomsku klimu, u smislu nalaženja definitivnog rešenja?

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Ne implementacija već zaključivanje ekonomskog sporazuma. Znači, ne
2 implementacija već zaključivanje tog sporazuma.

3 P: Vi ste, u Vašoj izjavi, takođe govorili da ste puno puta bili na
4 sastancima sa gospodinom Miloševićem i da je sticaj okolnosti bio takav da ste
5 sedeli pored njega, za razliku od gospodina Akashija koji je bio šef delegacije
6 i koji je sedeо naspram gospodina... preko puta gospodina Miloševića. Pa ste
7 pomenuli jedno pitanje koje ste postavili gospodinu Miloševiću vezano sa Ustavom
8 Srbije, odnosno Jugoslavije. Da li je Srbija država srpskog naroda? Sećate li se
9 tog pitanje i šta Vam je gospodin Milošević odgovorio?

10 O: Da. Razlog što sam spomenuo ovo jeste što smo govorili neformalno i
11 zbog ovog slučaja uvijek su od mene tražili da sjedim pored njega, a da on bude
12 licem okrenut prema gospodinu Akashiju. I kada su zvanični razgovori bili
13 gotovi, ja bih iskoristio tu priliku pa onda s njim čavrljao o stvarima koje su
14 bile zanimljive, a jedna od njih je bilo i to pitanje, pa sam ga njemu postavio
15 neformalno.

16 P: Da li je to za Vas bila prilika da Miloševića pitate nešto u vezi sa
17 Tuđmanovom izjavom da on i Hrvati imaju hrvatsku državu na koju su se domaći
18 Srbi u RSK žalili da su samo manjina i da će uvek biti građani drugog reda. Da
19 li je to bio povod da postavite pitanje gospodinu Miloševiću?

20 O: Da, tačno. To je pitanje koje sam mu postavio, ali pitao sam ga isto
21 tako, da li je isto tako i Srbija država Srba, prema tumačenju iz Vašeg srpskog
22 Ustava.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 To sam mu pitanje postavio.

2 P: Da li Vam je Milošević nešto na to pitanje odgovorio? Šta je
3 odgovorio?

4 O: Odgovorio je ne samo onda kad sam postavio pitanje već ga je
5 odgovorio i za zapisnik na suđenju kada sam bio ovdje i rekao sam: "Šta ste
6 odgovorili?", a onda je on u zapisnik dao isti odgovor koji je dao meni u
7 vrijeme kada sam prvi puta to pitanje postavio. Al' odgovor je bio sljedeći: "To
8 nije isto. Srpski Ustav je sekularni ustav koji je otvoren za sve narode u
9 Srbiji", ali ostatak onoga što je tačno rekao može se sasvim sigurno naći u
10 zapisniku.

11 P: Da li se suština njegovog odgovora može sumirati kao osuda koncepta
12 države zasnovanog na etnicitetu? I kao stav, da je država Srbija država svih
13 građana i da je on ponosan na to što je upravo tako i što je Beograd, kao glavni
14 grad, takav grad?

15 O: Takav je bio moj utisak. On je s užitkom odgovarao na to pitanje i
16 dao je još neke detalje u vezi s tim.

17 P: U vezi sa ovim poslednjim pitanjima, postaviću Vam još jedno pitanje,
18 gospodine Kirudja. Gospodin Milošević više nije živ. On ne može ni potvrditi ni
19 opovrgnuti bilo koje Vaše tumačenje, ali mene interesuje Vaš utisak. I
20 postavljam pitanje i radi jednog drugog razloga. Interesuje me Vaš utisak s
21 obzirom na poznavanje i na to koliko ste upoznali gospodina Miloševića, da li je
22 on ikada ispoljavao šovinističke ili nacionalističke težnje prema bilo kom
23 narodu na prostoru Jugoslavije? Da li ste Vi to ikada od njega čuli i da li ste
24 imali takav utisak o njemu ili ne?

25 O: Ja očigledno ne mogu da govorim o njegovim odnosima prema drugome. Ja

26

27

28

29

30

1 mogu da govorim samo o mom utisku o njegovom odnosu sa mnom. To je bio vrlo
2 ljubazan i lagodan odnos. Kada sam ja bio u njegovoj blizini, bio je uvijek
3 veoma ljubazan i imao je poštovanja i ponašao se prema meni veoma korektno, na
4 način da ga se pozitivno sjećam.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Bez da se uplićem u Vaše unakrsno
6 ispitivanje, gospodine Milovančeviću, ja samo želim da kažem nešto što sam htio.
7 A to je da Vi postavljate pitanja o gospodinu Miloševiću kao da je on optuženi,
8 a ja sasvim... baš nisam siguran od koje je to relevantnosti za ovaj predmet.
9 Samo želim da Vas podsjetim da se mi ovdje bavimo predmetom gospodina Martića.

10 G. MILOVANČEVIC: Upravo je vrlo relevantno, časni Sude, jer optužnica
11 optužuje gospodina Martića i Tužilaštvo optužuje gospodina Martića da je zajedno
12 sa gospodinom Miloševićem kao jednim od odgovornih lica bio tvorac plana o
13 udruženom zločinačkom poduhvatu sa ciljem da se svo nesrpsko stanovništvo pobije
14 i protera sa velikih delova teritorije Hrvatske, sa velikih delova teritorije
15 Bosne, da bi se stvorila neka jedinstvena srpska država. U vezi sa tim je bilo
16 ovo moje pitanje upućeno gospodinu Kirudji. Ako dozvoljavate, ja bih nastavio.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite.

18 G. MILOVANČEVIC:

19 P: Da li, gospodine Kirudja, ikada pred Vama, u bilo kom vidu, gospodin
20 Milošević - sad govorim o njemu, kao lideru, navodnom lideru tog plana - ikada
21 pomenuo ili izgovorio ili u ma kom vidu makar najavio svoju želju, plan ili
22 nameru da neke ljudi druge nacionalnosti protera, pobije, ukloni da bi stvorio
23 etnički čistu državu?

24 O: Nije bilo konteksta te vrste da bismo mi o tome razgovarali. Nikad
25 nije bilo konteksta za takvu vrstu pitanja da se pojavi.

26

27

28

29

30

1 P: Da li je, u vezi sa ovim Vašim poslednjim odgovorom, bilo prilike da
2 za Vas, prilikom susreta sa gospodinom Martićem, da dođete do takve ideje da
3 Martić hoće ljudi protivne naci... druge nacije, bilo koje da su nacionalnosti,
4 da protera, da uništi ili da na koji drugi način zlostavlja? Da li ste imali
5 takav utisak?

6 O: Ne. Onih nekoliko puta koliko smo se gospodin Martić i ja sreli nikad
7 nisam čuo ništa slično, ali gospodin Martić nije mnogo govorio. On mi je uvek
8 izgledao kao tih čovjek na tim sastancima. Nije previše govorio, bar ne na onim
9 sastancima na kojima sam ja bio s njim.

10 P: Hvala Vam. U vezi sa ovim poslednjim odgovorima, podsetiće Vas na
11 jedan deo Vaše izjave koji se odnosio na situaciju u Bihaćkom džepu i na Vaše
12 razgovore sa gospodinom Miloševićem i gospodinom Martićem o tome da je potrebno
13 propustiti humanitarnu pomoć - da li je gospodin Milošević podržao napor Vas i
14 gospodina Akashija da se ta pomoć uputi Bihaćkom džepu? Da li je on tu ideju
15 podržao?

16 O: Nažalost, ne ispočetka. Trebalo ga je nagovoriti i to je učinio sâm
17 gospodin Milošević. Ja, koliko se sjećam, sâm gospodin Martić u tih par prilika
18 kada sam ga video bio poprilično nervozan oko toga i čak nije htio da
19 humanitarna pomoć uđe na to područje.

20 P: Ne znam da li sam postavio nejasno pitanje. Pitao sam Vas: a da li je
21 gospodin Milošević... - možda sam učinio lapsus - da li je gospodin Milošević
22 podržavao Vaš stav i stav gospodina Akashija da se ta pomoć dostavi i da svakako
23 dospe tamo gde ste Vi nameravali da dostavite? Da li je gospodin Milošević
24 podržavao taj Vaš stav?

25 O: Jeste.

26 P: Hvala Vam. Ta je humanitarna pomoć trebala da bude upućena
27 muslimanskoj strani, muslimanskom stanovništvu, koliko sam razumeo. Ona je išla
28
29
30

1 u Bosnu. Da li sam u pravu?

2 O: U Bihaćki džep.

3 P: Da li, po Vašem mišljenju, takav odnos gospodina Miloševića prema tom
4 pitanju govori o njegovom odnosu prema Muslimanima? Da li može govoriti, bolje
5 rečeno?

6 O: Stav gospodina Miloševića? Ili gospodina Martića?

7 P: Gospodina Miloševića? Dakle, mislim na gospodina Miloševića.

8 Oprostite, gospodine Kirudja.

9 O: Gospodin Milošević je o tom pitanju govorio sa punim razumijevanjem
10 međunarodnih zahtjeva, a konkretno međunarodnog humanitarnog prava, da se
11 humanitarna pomoć ne koristi protiv bilo koje grupe ljudi i on je govorio iz tog
12 konteksta da bi rekao Martiću: "Ne možete spriječiti da dolazi humanitarna pomoć
13 u taj džep." To je kontekst u kojem je on govorio.

14 P: Hvala. U vezi sa Bihaćkim džepom ili Cazinskom Krajinom imam nekoliko
15 pitanja, gospodine Kirudja. Da li je Bihaćki džep ili Cazinska Krajina područje
16 uz Sektor sever smešteno između srpskih područja na kojem su bile trupe
17 Ujedinjenih nacija i drugih srpskih područja u ostatku Bosne i Hercegovine koje
18 sadrže nekoliko opština? Da li je to tako?

19 O: Da.

20 P: Da li je lider Bihaćkog džepa ili Cazinske Krajine - to je isto - bio
21 gospodin Fikret Abdić?

22 O: Pa, vođa... Možda bi bilo bolje reći da je on bio izuzetno uticajna
23 osoba čije je sjedište bilo u tom džepu.

24 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. Upravo sam, kad sam upotrebio reč
25 "lider" mislio na takav status koji ste Vi opisali. Da li je tačno da se
26 gospodin Fikret Abdić, kao pripadnik muslimanske nacionalnosti, borio za to da u
27 Bosni i Hercegovini se pitanja odnosa između Srba, Hrvata i Muslimana kojima je
28

29

30

1 on pripadao rešavaju na miran način, sporazumno, za razliku od Alije
2 Izetbegovića?

3 O: Da. Ja sam se s njim mnogo puta susreo. Čak i u njegovoj kući. Ja sam
4 čuo njegova gledišta i on je izrazio da je mirno rješenje u Bihaću i Bosni i
5 Hercegovini bio put kojim treba ići i mislio je da on zna i odgovor za to.

6 P: Da li je tačno da se on, u svojim stavovima sukobio sa gospodinom
7 Izetbegovićem i da su... I možete li nam reći šta je to htio gospodin
8 Izetbegović, za razliku od ovakvog stava Fikreta Abdića?

9 O: Možda biste trebali da idete drugim putem. Ja znam šta je htio
10 gospodin Abdić, ali ne znam šta je htio gospodin Izetbegović. Ja sam se sa
11 Abdićem, a ne sa Izetbegovićem. Abdić je htio da stvori ono što je zvao
12 autonomnom pokrajinom Zapadnom Bosnom to jeste stvaranjem prototipa u tom
13 području Bihaćkog džepa jednog režima odnosno, jedne države kakvu bi htio da
14 vidi svuda u Bosni i Hercegovini. On je potpisao taj sporazum lično sa
15 gospodinom Miloševićem, zatim sa gospodinom Tuđmanom i treći potpisnik je bio
16 on. To je ono što je on htio da bude model za budućnost Bosne i Hercegovine.
17 Međutim to se nije uklapalo sa onim što su mislili u Sarajevu, a nedugo nakon
18 toga, on, gospodin Fikret Abdić, je završio tako da je bio u sukobu sa jednim
19 dijelom tog džepa koji je kontrolisao iz svoje baze u Velikoj Kladuši i vojne
20 komande koju je kontrolisalo Sarajevo i čije je sjedište bilo u Bihaću. I on je
21 taj sukob izgubio. U tom sukobu je izgubio.

22 PREVODITELJICA: Ispričavam se.

23 G. MILOVANČEVIĆ:

24 P: Hvala Vam. Taj sporazum koji je potpisao Abdić sa Miloševićem 22.
25 oktobra 1993. - da li je predviđao uzajamno priznavanje Abdićeve Autonomne
26 pokrajine Zapadne Bosne od strane Republike Srpske - dakle, u kojoj je
27

28

29

30

1 bio Karadžić, koji je takođe potpisao taj sporazum i da li je tim sporazumom bio
2 objavljen mir između Republike Srpske i te Autonomne pokrajine Zapadna Bosna?
3 Sećate li se toga?

4 O: Tako je. To je bila namjera. Fikret Abdić je htio da pokaže da on
5 može staviti zajedno Srbe, Muslimane i Hrvate, a htio je da upotrijebi zapadnu
6 Bosnu, odnosno ono što mi zovemo Bihaćki džep, kao prototip da bi to pokazao.

7 P: Hvala Vam. U vezi sa jednim od Vaših ranijih odgovora, ovakvo...
8 pitanje je: da li je ovakvo ponašanje Fikreta Abdića, koji je bio za sporazum sa
9 Srbima i sa Hrvatima, i za mirno rješenje krize, dovelo do napada 5. korpusa
10 Armije Bosne i Hercegovine pod komandom Dudakovića na taj... na Abdićevu Zapadnu
11 Bosnu i do poraza Zapadne Bosne? Je l' to bio uzrok za napad Dudakovićevog
12 korpusa na ovu krajinu?

13 O: Ja se ne sjećam da je Dudaković napao Krajinu. Kol'ko se sjećam, bio
14 je suprotno. Abdić je bio taj koji je koristio svoje snage, koji je mobilisao
15 snage u srpskoj krajini da mu se priključe da bi napali ostatak Bihaćkog džepa.
16 Znači, bilo je obrnuto.

17 P: Da li hoćete da kažete da je Fikret Abdić tražio pomoć od Srba iz
18 Republike Srpske Krajine i da su mu oni tu pomoći i pružili? Dakle, odgovorili su
19 na njegov zahtev? Je l' to tako bilo?

20 O: Da, to je ono što kažem.

21 P: Da li Vam je poznato da je na kraju 5. korpus Armije Alije
22 Izetbegovića porazio Abdićeve snage?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja sam rekao ranije da je bio poražen. A porazio ga je 5. korpus.

2 P: Da li je taj 5. korpus Armije BIH napao i srpsku stranu i prešao na
3 teritoriju Republike Srpske Krajine? Da li znate nešto o tome?

4 O: Kada su srpske snage iz Sektora sjever počele granatirati Bihaćki
5 džep - da, oni su odgovorili.

6 P: Kada govorite o tom, inače srpskom granatiranju, to je bilo na zahtev
7 Abdićeve strane. Je li tako, gospodine Kirudja?

8 O: Tačno.

9 P: Hvala Vam. U vezi sa ovom situacijom u Bihaćkom džepu - dakle, Vi ste
10 pominjali jedan sastanak u Beogradu sa Miloševićem i Martićem - to je bilo u
11 vreme bombardovanja udbinskog aerodroma od strane NATO-a i objasnili ste da se
12 tada Martić u jednom trenutku suprotstavio dostavljanju humanitarne pomoći, pri
13 čemu je Milošević na njega vršio pritisak - je li tako bilo - da to prihvati?

14 O: Tačno.

15 P: Hvala Vam. Preći ćemo sada na jednu drugu temu. Pominjali ste,
16 gospodine Kirudja, 1992. godinu i ubistvo gospodina Obradovića, jednog od
17 gradonačelnika u Vašem području. Da li je ikada utvrđeno ko je tog čoveka ubio?

18 O: Koliko je meni poznato, a imao sam više razloga da utvrdim zašto i ko
19 je to učinio, to nije bilo sve dok nisam otišao na svoje nove mjesto u Beogradu.
20 Čak kad sam bio u Beogradu, bio sam u kontaktu sa mojim ranijim kolegama i novim
21 čovjekom koji je došao na moje mjesto, imao sam prilike da pitam da li je to

22

23

24

25

26

27

28

29

30

petač, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 ubistvo razrješeno. No, niko se nije usudio da razgovara o tome. Čak i godinu
2 ili dvije nakon toga. Ja sam rekao da je postojao razlog za to zato što sam
3 poznavao Obradovića i njegovu porodicu i to sam ga dobro poznavao kao čovjeka,
4 pa sam htio da znam da li su ubili njegove... našli njegove ubojice, ali nikad
5 nisam uspio da to saznam.

6 P: Hvala Vam. Vi ste objasnili da je, čim se čulo za pogibiju gospodina
7 Obradovića, na lice mesta došao predsednik Skupštine Republike Srpske Krajine.
8 To je gospodin Mile Paspalj koji je inače pripadao vlastima u Kninu u kojima je
9 bio ministar Milan Martić. Da li je to tako?

10 O: Tačno.

11 P: /nečujno/ ...dali i objašnjenje da je... ili, tačnije rečeno, mogući
12 zaključak da je inicijativa ili možda sumnja za ovo ubistvo pala i na vlasti u
13 Kninu radi pritiska na te gradonačelnike. A u vezi sa tim, imam sledeće pitanje:
14 da li Vam je poznato da ova optužnica tereti gospodina Martića za učešće na
15 koridoru i da se u vreme kada je gospodin Obradović ubijen, po navodima
16 optužnice, gospodin Martić bio na koridoru. Da li znate taj detalj?

17 O: Oprostite, što mislite kad kažete "u koridoru"?

18 P: Mislim na operaciju "Koridor" koja se vodila u julu 1992. godine radi
19 oslobođanja puta koje su presekle hrvatske snage na severu Bosne.

20 O: Da, čuo sam za to.

21 P: U vezi sa tim i ovom temom o gospodinu Obradoviću, da li Vama kao
22 čoveku koji procenjuje tu situaciju znači nešto činjenica da visoki funkcioner
23 Republike Srpske Krajine, Mile Paspalj, predsednik Skupštine, izlazi na lice

24

25

26

27

28

29

30

1 mesta nakon pogibije gospodina Obradovića, kako kažete, sav u šoku, pod oružjem,
2 kao što je i svo stanovništvo bilo uzbudjeno. Da li to ukazuje da pre... da
3 kninske vlasti nemaju veze sa tim ili pak mislite i dalje da je ovako kako ste
4 Vi rekli?

5 O: Ne, to ne bih mogao zaključiti. Gospodin Paspalj je bio sa ostalima.
6 Ne samo šokiran, tu je bio i element straha. Zato je i nosio pušku koju sam
7 spomenuo. Nikad ga ranije nisam video da nosi oružje i to nije... On je išao u
8 bolnicu gdje su pokušali da spase gospodina Obradovića. Zatim je došlo do
9 operacije. Razgovor koji se odvijao u tom trenutku ukazao je da je strah i
10 činjenica da se nije znalo ko je odgovoran i da li se to moglo desiti nekome
11 drugome - u tome je bila poenta. Pod dva, ...

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li je još neko bio, uključujući i
13 njega?

14 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da. Kada ne znate, ne znate. Ja sam
15 zaključio da je to bio razlog zašto je on nosio pušku. Da se zaštiti. Kao što
16 sam rekao, dva kilometra nedaleko odatle u šumi, na uglu, bio je štab Čede
17 Bulata, to je bio vojni štab, zatim vojni kontrolni punkt - nije bilo načina da
18 stranac može tuda proći; da se može izvući, a da je počinio takav zločin. Po mom
19 mišljenju, ujutru, negdje oko 9 sati bio je očigledan, jasan zločin. Znači, ko
20 god da ga je počinio, barem oni, upravo oni koji su bili na vlasti, pustili su
21 ga da se izvuče iz toga.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zašto bi neko pustio počinioca da se

23

24

25

26

27

28

29

30

1 izvuče i to srpske vlasti?

2 SVJEDOK: [simultani prijevod] To se i ja pitam. I ja sam to htio da
3 znam. Zašto? Zato što je bio gradonačelnik. On je bio organ vlasti kao i svako
4 drugi, a to je bio redovan put kojim je on išao. Kuća nije bila udaljena odatle.
5 U to vrijeme. Također se sjećam da je... a to su isto mišljenje imali i neki
6 drugi, ne samo ja. O tome sam govorio jučer. On je bio jedan od onih koji su to
7 zadržali za sebe i stvari je radio na način na koji je to predviđao Vanceov
8 plan, a ne na način kako se odvijao u to vrijeme.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A policija koja je čuvala taj put?

10 Kome je ona pripadala?

11 SVJEDOK: [simultani prijevod] Pripadala je Srpskoj Krajini. Bila je
12 potpuno naoružana.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] I on je pogoden?

14 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da. U po bijela dana. 9 sati ujutro.

15 Približno oko 9 sati ujutro.

16 G. MILOVANČEVIĆ:

17 P: U vezi s ovim Vašim odgovorom, gospodine Kirudja, imam dva pitanja.
18 Dakle, nesporno je da je gospodin Mile Paspalj toga dana, kad se to desilo, bio
19 aktivni predsednik Republike Srpske Krajine? Je li to tako? Skupštine Republike
20 Srpske Krajine?

21 O: Nesporno.

22 P: S obzirom da je upravo predsednik Skupštine Mile Paspalj potpisao
23 prihvatanje Vanceovog plana u ime Republike Srpske Krajine, a što je podržao
24 aktivno i gospodin Martić, da li možete isključiti mogućnost da je na primer
25 gospodin Babić imao interes, kao protivnik Vanceovog plana, da počini takvo
26 nešto? Ili neki od njihovih simpatizera? Da li možete isključiti takvu

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 mogućnost?

2 O: To mi zvuči zaista pretjerano. Babić je bio u Kninu. Pa, i sâm Babić
3 je povremeno bivao žrtva napada. Jednom prilikom on je bio u bolnici. Ja sam
4 imao priliku da razgovaram sa njim mnogo puta. On je i sâm bio neko ko je
5 osjećao strah. On nije bio pripadnik vlasti.

6 P: U vezi sa ovim poslednjim odgovorom, da li Vam je poznato da je
7 postojao nalog da se gospodin Babić i njegova familija likvidiraju? Taj je nalog
8 išao od hrvatskih vlasti. Da li ste čuli za to?

9 O: To mi nije poznato. Ja sam upravo rekao da znam da je bio napadnut i
10 da je bio hospitaliziran.

11 P: Hvala Vam. Preći ćemo sada na jednu drugu temu, gospodine Kirudja.

12 To su oni transporti muslimanskog stanovništva o kojima ste govorili, iz
13 Bosanskog Novog. U vezi sa tim, pomenuli ste očiglednu saradnju gradonačelnika
14 ili predsednika opštine Dvor sa gradonačelnikom Bosanskog Novog. Sećate li se
15 toga?

16 O: Da, sećam se.

17 P: To je period juna-jula 1992. godine. Da li je to bilo vreme kada su
18 na tom prostoru, makar na području Sektora sever, a i u celoj Republici Srpskoj
19 Krajini postojali veliki problemi u snabdevanju i strujom i vodom i svim drugim
20 potrepštinama. Sećate li se toga?

21 O: Da, sjećam se.

22 P: Da li sećate, ili da li znate, bolje rečeno, da je do operacije na
23 koridoru došlo nakon što su hrvatske snage presekle taj koridor i nakon što je
24 snabdevanje Republike Srpske Krajine bilo potpuno onemogućeno? UNPROFOR je imao
25 zonu zabranjenog leta. Bilo je nemoguće dostavljati medicinsku pomoć i avio-
26 putem. A kopneni je bio presečen.

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Da li se sećate toga?

2 O: Na koje srpsko stanovništvo mislite? U Srpskoj Krajini, u Bosni i
3 Hercegovini ili i jedno i drugo?

4 P: Mislio sam na srpsko stanovništvo u Republici Srpskoj Krajini. U
5 Krajini, u UNPA zonama.

6 O: To nije bio jedini put za snabdjevanje za te Srbe koji su živjeli u
7 UNPA zonama. Postojao je i put za snabdjevanje iz Karlovca pa do prelazne... do
8 tačke prelaza u Turnju, a on se mnogo manje koristio. Još jedan put koji je
9 prolazio kroz Sisak. Imali smo... postojale su i velike zalihe... dotur koji je
10 stizao kao humanitarna pomoć, a Fikret Abdić o kojem sam upravo govorio, imao
11 je cijeli konvoj kamiona koji je on mogao da organizuje, koji su dolazili kroz
12 Karlovac u džep, uz potpunu saglasnost i angažovanost samih Srba. Tako da, to
13 nije bio jedini put kojim su se Srbi mogli snabdijevati. Ovaj koji smo spomenuli
14 u UNPA zonama.

15 P: Karlovac - koji se nalazi severno, iznad zone sever, Sektora sever,
16 je bio grad pod hrvatskom kontrolom, je li tako?

17 O: Tačno.

18 P: Da li ste, u vreme te operacije "Koridor" čuli za stradanje 12 beba u
19 porodilištu u Banja Luci, zbog nedostatka kiseonika kojeg nije bilo moguće
20 transportovati iz Beograda, upravo zbog ovih problema?

21 O: Nisam, ali se slažem sa Vama. Priznajem Vam da su Srbi u Bihaću
22 trebali koridor. Ja sam govorio konkretno samo o Srbima u UNPA zonama.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U svetlu svih tih ekonomskih teškoća, da li mislite da je interes
2 vlasti, na primer u Dvoru, koji se nalazi preko puta Bosanskog Novog, da se
3 4.000, 5.000 ili 6.000 izbjeglica ne zadrži na njihovoj teritoriji rezultat samo
4 nekog pukog nacionalizma ili možda i rezultat potrebe da se ne napravi grdan
5 problem u vezi sa snabdevanjem, sa ishranom, sa čuvanjem tih ljudi?

6 O: Pitanje Vama: 6.000 izbjeglica u Bosanskom Novom - je l' na to
7 mislite?

8 P: /prijevod engleskog transkripta: "Da, da."/

9 O: Nije bilo 6.000 izbjeglica u Bosanskom Novom. Ljudi nisu izbjeglice
10 kad su u svojim kućama. Čak i ako su Muslimani, a jesu bili Muslimani. Oni su
11 bili u svojim kućama. Oni ne mogu biti izbjeglice.

12 P: U vezi sa ovim odgovorom, da li se sećate razgovora sa gospodinom
13 Martićem koji je vodio gospodin Akashi 10. maja 1995. godine u Beogradu? Nakon
14 operacije "Bljesak" gde je gospodin Akashi podržavao mogućnost da srpsko
15 stanovništvo napusti zonu Zapad? Da li je to bio dobrovoljan odlazak po Vama
16 ili... se radilo o izgonu ljudi... ili potrebi da se spasu?

17 O: Sektor Zapad... Srbi koji su bili tamo poslije operacije "Bljesak" -
18 a pretpostavljam da mislite nakon što su Hrvati preduzeli akciju koju su
19 preduzeli - da li sam u pravu?

20 P: /prijevod engleskog transkripta: "Da."/

21 O: Ako je Vaše pitanje bilo da li je to bio dobrovoljan potez, ne mislim
22 to. Srbi nisu željeli da budu tamo kada uđu Hrvati. To je važno zato što su Srbi
23 i Hrvati sudjelovali u sukobu; imali su sukob koji je bio prije našeg dolaska.

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Mnogo ljudi koji su bili Hrvati istjerani su iz Sektora zapad koji Vi opisujete,
2 a ja sam počeo u Daruvaru, zatim sam išao u Pakrac, išao sam u druga područja...
3 Stoga, strah Srba je bio strah od odmazde ako Hrvati uđu i bilo je razumljivo da
4 oni neće da ostanu tamo iz straha od odmazde. A sada da se vratimo na Bosanski
5 Novi - ako je to analogija koju hoćete da napravite - nije bio takav ciklus.
6 Nisu bili tih 6.000 izbjeglica. To su bili ljudi koji su bili u svojim kućama.
7 Srbi kažu... su proglašili svoju novu srpsku republiku, a morate da izrazite
8 lojalnost toj srpskoj republici. To su dvije... dva sasvim različita scenarija.

9 P: Hvala Vam. U vezi sa ovim poslednjim odgovorom, gospodine Kirudja,
10 sećate li se - dali ste to u Vašoj izjavi - da ste imali razgovore i sa
11 muslimanskim predstavnicima stanovnika iz tih opština odnosno gradova koji su
12 želeli da odu i da je tu bilo i objašnjenja: da ljudi jednostavno imaju rođake u
13 inostranstvu, da žele da pobegnu od te situacije. Da li je tako bilo?

14 O: Da. Dva predstavnika Muslimana dovela je grupa Srba kako bi mogli da
15 mi objasne kako je došlo do toga da ljudi hoće da idu. Da. Da odu iz Bosanskog
16 Novog. Sad govorimo o Bosanskom Novom.

17 P: U tim razgovorima koje ste imali, gospodine Kirudja, srpski
18 predstavnici su Vam govorili - da li je to tačno, ovo što Vas pitam - i da
19 Muslimani ne žele da odu na teritoriju pod kontrolom Alije Izetbegovića jer bi
20 bili mobilisani; da oni ne žele da se bore i želeli su da odu u inostranstvo...
21 - da li je to tako?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To je rekao predstavnik Srba.

2 P: Hvala. Molio bih da se na monitoru pokaže poslednji dokument koji će
3 danas koristiti. To je dokument sa liste 65ter, 1829.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, da li je
5 prethodni dokument već u spisu ili nema potrebe da bude u spisu?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Ja bih predložio da se uvede kao
7 dokument Odbrane. Ako je koleginica tužilac koristila taj dokument, onda će se
8 to pokazati lako.

9 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Ne, nisam ga koristila. Na Vama je
10 red.

11 G. MILOVANČEVIĆ: /nečujno/ ... kao dokaz Odbrane. Hvala vam, časni Sude.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja kao dokazni
13 predmet Odbrane. Molim da mu se odredi broj.

14 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet 769.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

16 Dakle, koji sada dokument želite da koristite?

17 G. MILOVANČEVIĆ: /nečujno/... časni Sude, koji ćemo sada pogledati -
18 privodim kraju unakrsno ispitivanje - jeste dokument 1829. To je dokument sa
19 liste 65ter, 1829.

20 P: Gospodine Kirudja, ovo je jedan dokument Tužilaštva koji govori o
21 prvim vozovima bosanskih izbeglica u Nemačkoj. Datum je 26. juli 1992. godine.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li to vidite na monitoru? Molim Vas da pročitate samo prvi red ispod ove
2 naznake "body".

3 O: Da. A kaže se sljedeće: "Tri voza u kojima je bilo oko 2.600
4 izmorenih izbjeglica iz Bosne prošli su kroz Njemačku, a zatim stigli u Bon i
5 zatražili hitnu pomoć za civilne žrtve rata. Zatražili su da se primjeni i da se
6 pribjegne upotrebi takve odredbe za civilne žrtve rata."

7 P: Hvala Vam. Molim da pogledamo sledeću stranu ovog dokumenta. Ona nosi
8 oznaku 259. Ispod naslova strana 36, izveštaj Reutersa, 26. juli 1992. godine.
9 Molim Vas da pročitate tri pretposlednje rečenice na ovoj strani. Tri
10 pretposlednje... Podignite, molim Vas, ovo... još malo ovaj tekst, da se vidi
11 dno teksta. E, hvala.

12 Dakle, tri pretposlednje. Ne ovu poslednju, nego ova tri pretposlednja
13 kratka pasusa i više ništa danas nećete čitati, gospodine Kirudja, obećavam.

14 O: Sad sam zbnjen. Gdje da počнем?

15 P: Znači, četvrti pasus odozdo bi bio početak koji treba da pročitate.

16 Počinje tekst "Izbeglice..."

17 O: "Izbeglice su uglavnom dolazili kao porodice. Mnogi su imali djecu,
18 a u prvom vozu je bio iznenađujuće veliki broj mlađih muškaraca." - doktor Hans
19 Polaski /u engleskom transkriptu: "Hans Plasche"/ iz Crvenog krsta je rekao...
20 je rekao."

21 P: /nečujno/ ... pročitate i još dva sledeća reda, odnosno, dva sledeća
22 pasusa pa ćemo u vezi sa tim postaviti pitanje.

23 O: "Plasche je rekao: 'Od jednog kolege smo čuli da Hrvatska pušta
24 Muslim... Bošnja... muškarce Muslimane da odu, a nego... radije to nego da ih
25 prisili da se vrate i bore. Većina izbjeglica izgledaju u dobrom zdravstvenom
26 stanju iako je nekoliko djece izgorjelo, a mnogi su dehidrirani nakon što su

27

28

29

30

1 satima čekali na suncu da budu evakuisani iz Karlovca."

2 P: Hvala Vam, gospodine Kirudja. Karlovac je mesto u Hrvatskoj za koje
3 je hrvatska vlada dala saglasnost da se koristi kao stanica iz koje će se ovo
4 muslimansko stanovništvo transportovati. Da li je to tako?

5 O: Molim da podignite tekst da bih vidio datum na izvještaju. Još ne
6 vidim datum. Dakle, to je 26. juli. Hvala Vam. To, ako korektno izvještavaju, to
7 se mora odnositi na prvu prigodu kada smo evakuisali 4.000 ljudi iz Bosanskog
8 Novog. Ako se ne odnosi na tu grupu, može se odnositi samo na manje grupe o
9 kojima smo govorili jučer, koje su dolazile i prolazile kroz sektor. U većini
10 slučajeva, jedna od najtežih glavobolja kojih sam imao je bilo: ako je u konvoju
11 Muslimana bilo muškaraca, ako je bilo muškaraca, onda srpska policija i vojska,
12 onda je zahtijevala da ih izvuče i stoga nisam, nisam... šta sam mogao da kažem
13 na tu temu ako oni odbijaju da se vrate i da se bore. Jer realnost je bila u
14 tome da većina ovih ljudi koji su prolazili kroz sektor, negdje u periodu oko
15 26. jula, kako je datirano na ovom dokumentu, bili su uglavnom žene i djeca.
16 Ukoliko je bilo muškaraca, onda smo imali mnogo problema sa Srbima koji su ih
17 puštali da prođu kroz sektor.

18 P: Da li ova tri pasusa koja ste Vi pročitali govore o iznenađujućem
19 broju mladih muškaraca koji se nalaze među ovim izbeglicama i da li izveštaj
20 kaže da je Hrvatska dozvolila bošnjačkim muškarcima, Bosancima, da odu radije
21 nego da ih vrati da se bore? Da li to piše u ovom tekstu?

22 O: Časni Sude, teško mi je komentirati priču novinara. Često novinari
23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 nisu mjesto gdje tražite tačnost. Ovo je *Reutersova priča*. Ja sam Vam objasnio
2 kakvi su bili svakodnevni događaji u sektoru. Teško mi je povjerovati da je
3 bilo... da su govorili o velikom broju muškaraca koji su dolazili iz Bihaćkog
4 džepa, prolazili kroz sektor i išli u Karlovac. S druge strane, znam da je
5 činjenica da je bilo mnogo muškaraca koji su bili smješteni u Karlovcu, a sa
6 kojima sam se ja sreo i da su oni... znam šta su oni tražili jer su htjeli da
7 razgovaraju sa mnom o tome i već su bili u Karlovcu. Tako da ta priča o
8 muškarcima, osim ako znate razvoj događaja, ne možete znati da li su već bili u
9 Karlovcu. Ne znate da li su prebačeni, da li su prošli kroz sektor - o tome je
10 teško komentarisati.

11 P: Još jedno pitanje u vezi sa ovim konvojem od 4.000 Muslimana iz
12 Bosanskog Novog. Da li je taj konvoj otišao u organizaciji i uz svu moguću
13 logističku podršku UNPROFOR-a i UNHCR-a?

14 O: Nije bilo tačno da je to organizovao UNPROFOR i UNHCR. To su
15 organizovali Srbi koji su bili u blizini Bosanskog Novog, u kancelariji
16 gradonačelnika i u kancelariji u Dvoru. Ali, pošto je trebalo da produ kroz
17 sektor, onda smo očigledno u tome sudjelovali i mi. Ako ni iz kojih drugih, ono
18 iz humanitarnih razloga. Pomažući im da završe taj prelazak kroz sektor.

19 Ja sam jučer izjavio da je policija, srpska policija, bila na licu
20 mjesta i da je ona time rukovodila. Mi smo pročitali jučer jedan memorandum u
21 kojem je pokazano da su svi autobusi, da su sve autobuse obezbjedili Srbi. To
22 nije organizovao UNPROFOR niti UNHCR na takav način.

23 P: Hvala. Interesuje me još jedno Vaše zapažanje. Postoji jedan Vaš

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 izveštaj, izveštaj UNHCR-a, koji govori o začaranom krugu situacije u Bosni i
2 Hercegovini gde Srbi ratuju sa Muslimanima, Muslimani sa Srbima, Srbi sa
3 Hrvatima i Muslimanima i tako u krug i gde se na svim stranama čini jedan
4 koloplet zločina i stradanja, u suštini, stradanja kompletog stanovništva. Da
5 li je to tako bilo?

6 O: Izveštaj UNHCR-a prije svega tehnički nije moj izvještaj i ja nisam
7 siguran na koji Vi mislite - prvo. A što se tiče začaranog kruga u Bosni i
8 Hercegovini, u širem smislu riječi postoji istina o tome, a da je u najširem
9 smislu riječi postojao začarani krug.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li je tačno, u svakom slučaju, čak
11 i da je izvještaj Vaš, u vrijeme kada je on pisan, da ste Vi... Vi biste mogli
12 vjerovati da je on bio tačan?

13 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da, takav je bio redoslijed.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Što god ste napisali u izvještaju, Vi
15 ste vjerovali da je to tačno?

16 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Možete nastaviti.

18 G. MILOVANČEVIĆ:

19 P: Gospodine Kirudja, ja bih Vam želeo da Vam se zahvalim na Vašim
20 odgovorima. Odbrana je završila Vaše unakrsno ispitivanje. Ono je trajalo
21 ovoliko koliko je trajalo, s obzirom da je tema o kojoj smo govorili obuhvatala
22 ovoliki period vremena i ovoliku teritoriju. Nemojte zameriti ako je neko
23 pitanje bilo preopširno. Trudio sam se da Vas u svakom konkretnom slučaju uvedem
24 u situaciju u situaciju o kojoj razgovaramo. Hvala Vam lepo.

25 SVJEDOK: [simultani prijevod] /prijevod audio zapisa: "Hvala." /

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Milovančević.

2 Gospodčo Richterova?

3 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Nemamo nikakvih
4 dodatnih pitanja.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A sudije?

6 Ispituje Sudsko vijeće:

7 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Gospodine Kirudja, mogu li ja da Vam
8 postavim nekoliko pitanja? Kao prvo, mi smo vidjeli izvještaj gospodina
9 McElligotta o brojkama o počinjenim krivičnim dijelima u Sektoru jug. To me
10 dovodi do opšteg pitanja kakav je Vaš stav vezano sa gospodinom McElligottom,
11 kako se to može uporediti sa vašom funkcijom u odnosu na UNPROFOR?

12 SVJEDOK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Mislim da je on po
13 tituli bio zamjenik komesara policije. Mi smo bili organizovani u tom pogledu na
14 sljedeći način: UNCIVPOL, civilna policija Ujedinjenih nacija je bila
15 raspoređena u svakom sektoru, u svakoj opštini, relativno blizu srpskoj
16 policiji, a negdje i u drugim mjestima imali smo raspoređenu civilnu policiju u
17 sektoru. Ti pripadnici civilne policije bili su odgovorni šefu policije koji je
18 bio u mojoj kancelariji. U Zagrebu je bio povjerenik za policiju koji je
19 koordinirao sav taj rad zato što su postojali slični aranžmani i u druga tri
20 sektora. John McElligott je bio u Zagrebu kasnije. A mislim da je možda kratko
21 vrijeme bio i u Kninu - to znači i u Sektoru jug. No, on je bio osoba u Zagrebu
22 koja bi dobivala izvještaje iz svih sektora za svoga nadređenog, povjerenika

23

24

25

26

27

28

29

petak 01.06.2006

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladjena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 policije. No, u mom sektoru bio je neko drugi koji je bio šef policije. To nije
2 bio McElligott jer je postojao šef policije u svakom od četiri sektora.

3 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala. A za ove druge tri osobe u
4 UN-u i njihov tehnički odnos u odnosu na Vašu funkciju. To je gospodin
5 Thornberry, kao prvo.

6 O: Gospodin Thornberry je bio direktor civilnih poslova. To je bilo vrlo
7 pažljivo kalkulisana uloga koju je stvorio gospodin Marek Goulding. A Marek
8 Goulding je u to vrijeme bio podsekretar za sve mirovne misije. To je bilo
9 konzistentno s nečim o čemu smo ovde opsežno razgovarali, a to je da UNPROFOR
10 nije imao mandat da razrješava političke probleme. Zbog toga su Ujedinjene
11 nacije kao šefa misije, na neuobičajen način, imenovali vojnika, zapovjednika
12 snaga. U početku, zapovjednik snaga je bio šef misije. Međutim, pošto je on bio
13 vojnik, od njega se nije moglo očekivati da se bavi drugim nevojnim stvarima i
14 ta odgovornost je bila stavljena pod Službu civilnih poslova i šefa civilnih
15 poslova, a to je uloga koju je igrao Cedric Thornberry.

16 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] I još druge dvije osobe?

17 Gospodin Akashi, specijalni predstavnik generalnog sekretara za bivšu
18 Jugoslaviju. U kakvom je on odnosu bio sa UNPROFOR-om odnosno sa Vama?

19 SVJEDOK: [simultani prijevod] Ono što sam Vam upravo opisao. Ovaj je
20 aranžman trajao samo jednu godinu zato što je postalo jasno, kako se situacija
21 dalje pogoršavala u Bosni i Hercegovini, Ujedinjene nacije, odnosno generalni
22 sekretar i Uprava su odlučili da se vrate na normalnu strukturu misije UN-a. na
23 čelu nije trebao da bude vojnik, već civil. I prvi civil koji je bio na čelu

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 UNPROFOR-a bio je Stoltenberg, gospodin Stoltenberg, a on je imao i još jednu
2 odgovornost. On je bio supredsjedatelj Međunarodne konferencije u bivšoj
3 Jugoslaviji u ime UN-a, a Lord Owen je bio za Evropsku uniju. Gospodin
4 Stoltenberg nije htio dugo da zadrži tu ulogu. Ostao je još gotovo godinu dana i
5 krajem 1993., gospodin Akashi zamijenio je gospodina Stoltenberga u ulozi
6 specijalnog predstavnika generalnog sekretara. U tom slučaju, on je preuzeo
7 vodstvo misije, a zapovjednik snaga je bio njemu podređeni.

8 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] A kakva je onda bila funkcija
9 gospodina de Mella koji se pojavio u jednom od izvještaja zajedno sa imenom
10 Akashi?

11 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da.

12 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Molim kratki odgovor.

13 SVJEDOK: [simultani prijevod] Kada je Cedric Thornberry završio svoju
14 ulogu, zato što je on nastavio da bude šef civilnih poslova, njega je zamijenio
15 de Mello.

16 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala Vam.

17 Nakon ovih tehničkih pitanja, sada nešto o primjeni Vanceovog plana. Vi
18 ste rekli, gospodine Kirudja, da je Vanceov plan predviđao da svi naoružani
19 elementi polože oružje. Vi ste nam juče objasnili jedan dokument u kojem se
20 nalazio spisak - to je dokazni predmet broj 748 - i tu su bili jedinice JNA
21 stacionirane u Sektoru sjever, ispod toga, druga lista, oružje koje je ostavila
22 JNA. Od pješadijskog oružja do tenkova. Vi ste nam objasnili da su oni stavljeni
23 na čuvanje UNPROFOR-u sa ovim sistemom duplih ključeva. Taj se proces odvijao
24 krajem maja 1992. No, gledajući danas, koliko je bila kompletirana ta
25 demilitarizacija, pored onog pitanja o kojem ste jučer govorili, a to je

26

27

28

29

30

1 vraćanje određene količine oružja Srbima kako bi imali protutežu za eventualne
2 hrvatske napade? Vi ste rekli da nije svo oružje bilo predato u skladišta. Ali
3 ste tada napustili ovu temu oružja koje je ostalo u srpskim rukama u sektoru i
4 ukazali na veliku lakoću kojom se moglo oružje uvoziti iz Bosne i Hercegovine.
5 Prema Vašem utisku, koja je bila količina oružja koja je ostala u sektoru? Ali
6 ne u skladištima? Znači, koja uopšte nije bila predana.

7 SVJEDOK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Zadnje pitanje:
8 naprsto ja ne mogu da Vam kažem broj. Isto tako moram da razjasnim da je moj
9 utisak da je krajem maja, kada smo mi preuzeli to oružje navedeno u dokaznom
10 predmetu... - jeste da smo gotovo sve uzeli koje je bilo predato zato što je to
11 bila dobrovoljna akcija. Teška, ali ipak dobrovoljna u kojoj su Srbi predali to
12 oružje. Ja mislim da oni nisu imali mnogo razloga da puno skrivaju od nas.
13 Takođe sam izjavio da su do kraja godine, kada je došlo do operacije
14 "Maslenica", oni su zatražili i uzeli to oružje, bojeći se daljih napada od
15 strane Hrvata. Implikacija je bila da to oružje nikad nije bilo vraćeno. I kao
16 treće, od vremena kada je to oružje stavljen u skladišta i kada je došlo do
17 operacije, kada su uzeli oružje, došlo je do razvoja događaja u kojem su oni
18 izgradili jednu paralelnu snagu sa dugim oružjem. I o tome smo razgovarali. I
19 oni su imali oružje. Ako me pitate otkuda su ga dobili, ja ne mogu da kažem da
20 su ga uzeli iz skladišta jer im ga mi nismo dali, pa prepostavljam da su ga
21 dobili s druge strane, a to ne bi bilo teško.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Ali, znači, to bi očigledno bilo
2 odnekud uvezeno.

3 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da.

4 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala na ovim razjašnjenjima. Više
5 nemam pitanja.

6 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ja imam samo jedno pitanje. U
7 stvari dva. Pošto je sudija Hoepfel pokrio nešto od onoga što sam ja htjela da
8 Vas pitam u svoja prva dva ili tri pitanja, ja želim da Vas pitam nešto što se
9 tiče Vanceovog plana i implementacije tog plana. Da li je plan, onakav kakav je
10 potpisani, uključivao bilo kakva uputstva vašoj misiji, UNPROFOR-u, kako da se
11 pozabaviti kršenjem od strane bilo koje od strana uslova tog plana? I ako jeste,
12 da li su bili tu uslovi implementirani? Na primjer, kad bi došlo do nekakvog
13 kršenja, šta se dogodilo na vašoj strani? Kako ste se Vi time nosili,
14 pozabavili?

15 SVJEDOK: [simultani prijevod] Vremena su se promijenila od vremena kad
16 je UN obavljao ovu misiju. Praksa je tada bila - ako Vam Vijeće bezbjednosti dâ
17 mandat kao UN i ako se bilo koji dio tog mandata prekrši, vi o tome izvijestite
18 Savjet bezbjednosti kao o kršenju mandata Savjeta bezbjednosti i onda je on
19 trebao da poduzme akcije koje su bile nužne. Kako bih Vam odgovorio na Vaše
20 pitanje, bilo je mnogo kršenja i neki od izvještaja su poslani nazad Savjetu
21 bezbjednosti o tim kršenjima.

22 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala. Nemam više pitanja.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja sam odbacio popriličan broj svojih
24 pitanja zato što su ih ostale sudeye već postavile. Ali, Vi ste izjavili, negdje
25 u toku današnjeg dana, da se srpska strana povukla kad se radilo o određenom
26
27
28
29
30

1 sporazumu. Da su se malo prestrašili. Moje pitanje je: kako su oni to pokazali?

2 I zbog čega ste Vi rekli da je to u pitanju?

3 O: To je bio vrlo otegnut proces, časni Sude, i uključivao je ove
4 privatne osobe kako sam objasnio danas, koji su sjedili i razgovarali o raznim
5 aspektima ekonomske normalizacije. U početku, niste mogli znati da li je
6 postignut sporazum ili ne, ali ste išli dalje. Mi smo znali u jednom trenutku da
7 smo postizali konsenzus zato što kada u sobi razgovarate sa raznim stranama, a
8 oni su pregovarali u mojim stranama /sic/, ja znam koliko su daleko napredovali.
9 Dok nismo znali da je postignut određen progres, Hrvati su sada bili
10 zainteresovani da se promijeni donekle formula kako bi se omogućilo onima koji
11 su na vlastima u Kninu da uđu u trenutku kada se sporazum postigne. Sasvim je
12 jasno da privatna lica nisu mogla da potpišu sporazum, pa kada su se obratili
13 kninskim vlastima, u jednom slučaju, da se ide na sastanak gdje smo mi znali da
14 će se ponuda staviti na sto, a mi smo znali da su oni znali, oni su to otkazali.
15 Oni su otkazali sastanak u medijima. A tada je već, znači, u zraku postojao taj
16 plan. I oni su znali da će do njega doći.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Već ste odgovorili na sljedeće
18 pitanje koje sam htio da pitam. Ali, danas ste isto tako govorili o onome kako
19 će ih na kraju stići dugačka hrvatska ruka. Vi ste rekli da to niste rekli u
20 ovoj sudnici već drugdje. Gdje ste to izjavili?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Mora da je to bilo na suđenju Miloševiću. Nisam sasvim siguran zato
2 što je branilac citirao taj iskaz, a to je bio dokument koji je bio uvršten u
3 cijelosti u predmetu Milošević.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Kada govorimo o ubojstvu
5 gradonačelnika Obradovića, ja znam vrlo malo o istragama i hoću samo nešto da
6 Vas pitam. Vi ste rekli da je bio pogoden iz vatrenog oružja. Znači da je
7 trebalo da ostanu čaure i bilo bi najjednostavnije da ih se pokupi, da se
8 napravi forenzičko ispitivanje i da se vidi iz kojeg oružja su ispaljene. Vidim
9 da i dalje kimate glavom, ali hoću da govorite zato što nećemo da vidimo to na
10 transkriptu.

11 O: Ja sam čekao da Vi završite pa da ja onda odgovorim na pitanje.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Pitanje je, u stvari, na taj
13 način bi se počinio mogao vrlo lako identifikovati.

14 O: U stvari, kada je došlo do ubistva, ja sam o tome bio obaviješten.
15 Prošao sam pored mjesta gdje se nalazilo vozilo. Vidio sam ga na tom mjestu sa
16 mecima i to je bilo mjesto zločina. Sve je bilo svježe. Nasilno, kako je već
17 bilo. No, bilo je mnogo važnije za mene da dođem do bolnice gdje su ga operirali
18 zato što je bilo govora o pitanju medicinske evakuacije. Rekao sam da je svuda
19 bila policija, srpska policija. Do danas nisam nikada čuo da su bilo koga lišili
20 slobode zbog toga.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju koršteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevođiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevođioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam mnogo. To je zadnje od
2 mojih pitanja.

3 Gospodo Richterova, imate li pitanja nakon pitanja sudija?

4 GDA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Ne.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude.

Dalje unakrsno ispituje g. Milovančević:

8 G. MILOVANČEVIĆ:

9 P: Vezano za pitanje časnog sudije Hoepfela - o oružju koje se nalazilo
10 na teritoriju. Da li Vam je poznato, gospodine Kirudja, da je u to vreme
11 postojala odluka, Rezolucija Saveta bezbednosti o zabrani uvoza oružja na
12 područje bivše Jugoslavije?

13 O: Ja nisam sasvim siguran da se ta rezolucija odnosila na cijelu
14 Jugoslaviju. Postojala je rezolucija za ograničavanje oružja u Bosni i
15 Hercegovini i postojale su sankcije u Srbiji i Crnoj Gori. Mislim da se nije
16 odnosilo na cijelu Jugoslaviju. No, možda sam pogriješio. Ja se ne sjećam jedne
17 sveukupno rezolucije za cijelu teritoriju bivše Jugoslavije. U prvom redu, zbog
18 toga što se to nije primjenjivalo, mislim, ni na Sloveniju ni na ostatak
19 Hrvatske.

20 P: Dakle, taj ostatak Hrvatske mogao je da se naoružava kako je htio i
21 bio je dobro naoružan. Je l' to tačno, gospodine Kirudja?

O: Da, Hrvatska je bila dobro naoružana i nastavila je da gomila oružje.

23 P: Hvala Vam. Još jedno pitanje u vezi sa gospodinom Obradovićem.

24 Kažete: "Ubistvo je bilo na šumskom putu, dva kilometra u šumi" - ako sam Vas

26

27

28

29

30

petak 01.06.2006

Predmet br. JT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 dobro razumeo. Da li možete da procenite koliko vremena treba...?

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jeste li rekli "ubijen" ili da je
3 bio...?

4 SVJEDOK: [simultani prijevod] Nisam siguran da li sam i ja sâm koristio
5 ta dva termina naizmjence.

6 G. MILOVANČEVIĆ:

7 P: Meni je to u ovom smislu u kome se dogodilo - isto. Dakle, čovek je
8 sačekan na putu, izrešetana kola i ubijen. U tom smislu sam govorio o ubistvu
9 ili o atentatu. Dakle, rezultat je ubistvo. To je ubistvo bilo na šumskom putu
10 dva kilometra, rekoste, u šumi. Da li je to tačno, gospodine Kirudja? Jesam li
11 Vas dobro razumeo?

12 O: Ne dva kilometara prema šumi, već dva kilometra od moje kancelarije.
13 Ali u šumovitom predjelu kroz koji se moralo proći da bi se ušlo ili izišlo iz
14 Topuskog.

15 P: I još samo jedno pitanje: da li je taj šumoviti predeo u ratnim
16 uslovima bilo jednostavno ili teško kontrolisati? Kakav je Vaš utisak?

17 O: Nemojte pomisliti da je to bila nekakva gusta šuma. To su bila
18 naselja i komanda gospodina Bulata je bila negdje u šumi i njegov je štab bio u
19 školi. Tu je bio i hotel. Znači, nije to bila nekakva zastrašujuća šuma. No,
20 bilo je vrlo pogodno mjesto da se postavi zasjeda jer to i jeste bila zasjeda.

21 P: Poslednje pitanje: da li možda znate koliki je procent rešenih
22 krivičnih dela, ubistava u normalnim, civilnim uslovima, u civilizovanim
23 državama zapadnog sveta, na primer? Da li je moguće otkriti svako ubistvo i da
24

25

26

27

28

29

30

1 li je to jednostavno?

2 O: /prijevod engleskog transkripta: "Ne."/

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li je to proizašlo iz pitanja
4 sudaca?

5 G. MILOVANČEVIĆ: /nečujno/ ... više pitanja. Zahvaljujem se, gospodine
6 Kirudja.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Milovančeviću i
8 gospodine Kirudja. Mnogo Vam hvala. Došli ste do kraja svog svjedočenja i moći
9 ćete na svoj let u 10 sati ujutro. Hvala Vam što ste došli i pomogli Vijeću i
10 dali svoj iskaz. Sada ste završili s iskazom i možete ustati.

11 SVJEDOK: [simultani prijevod] Hvala.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vama i želim Vam sretan put
13 kući.

14 [Svjedok se povlači]

15 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude...

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Whiting.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja bih želio u ime
18 Tužilaštva da izrazim zahvalnost Vijeću, kolegama iz Obrane i posebno svom
19 osoblju, prevodiocima i ostalom tehničkom osoblju što su ovo ekstra vrijeme
20 danas radili. Mi smo im iznimno zahvalni. Hvala.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Whiting. Vi ste
22 mi uzeli riječ iz usta. Ja sam samo čekao da svjedok ode iz sudnice prije nego
23 što svima zahvalim što su nam pomogli. I to nije samo pomaganje Tužilaštvu već i
24 cijelom postupku. I Vijeće to zaista cijeni.

25

26

27

28

29

30

1 Nisam nikoga istakao posebno već svima se zahvaljujem: tehničkom osoblju,
2 svjedoku, prevodiocima, Sekretarijatu i ostalim sudijama. Svima Vam hvala.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Svima zahvaljujem.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Samo jednu informaciju. Ja sam ostao dužan odgovor Vama
5 lično pošto ste pitali svedoka odakle izjava. Sada je možda kasno, ali mislim to
6 će promaći. Izjava za koju ste pitali gospodina Kirudju je njegova izjava dana
7 Tužilaštvo u oktobru 2001. godine. Vi ste pitali gospodina Kirudju vezano za
8 izjavu za gospodina Bobetka - odakle je ta izjava - on nije mogao da se seti, a
9 ja sam propustio da sada to predočim gospodinu Kirudji, ali saopštavam Vama.
10 Evo, jednostavno, to je podatak koji je u mom posedu u ovom trenutku. Izvinite
11 što činim u ovom trenutku, ali mislim da je to informacija koja Vas može
12 interesovati.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Nisam sasvim siguran da sam
14 shvatio ovo što ste rekli, ali u svakom slučaju hvala Vam na pomoći. Sada je već
15 kasno. Prekidamo s radom i nastavljamo sutra u 14.15h.

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

17 ... Sjednica završena u 19.21h.

18 Nastavak zakazan za petak,

19 02.06.2006. u 14.15h.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 01.06.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.